VII. ÉVFOLYAM. BUDAPEST, 1926 JANUÁR 15. 2. SZÁM.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

A Főcserkész mesél.

— Gróf Teleki Pál dr. tb. főcserkészünk utja Kurdisztánba. —

Az iraki cserkészjelvény. Eredeti nagyság.

Bagdadban 9 napot töltöttünk az angol főbiztosnál és értekeztünk az iraki arab kormánnyal. Irak királya Fejszál, a hedzsasi Hussein király fia. Hedzsas Arábia nyugati részén, a tengerpart mentén elterülő uj királyság, amely azelőtt török birtok volt. Husseint az angolok választtatták meg. Fejszál király kb. 40 éves, fejedelmi megjelenésü, szépvonásu ember, aki megkért bennünket, hogy első látogatásunkkor uniformisban jelenjünk meg előtte. Két társam ezredesi egyenruhában jelent meg, én pedig a *magyar főcserkészi egyenruhában*. Ez az egyenruha nagy feltünést keltett az udvarnál. Rögtön közölték velem, hogy nekik is van cserkészetük és másnap tudatták, hogy a magyar főcserkész tiszteletére felvonulás lesz. Ezt a szemlét az Abbaszidák rompalotájának udvarán tartották meg, amely terület most kaszárnyául szolgál. Kb. 1300 cserkész jelent meg. Ruhájuk ugyanaz, mint a mienk, csak a nyakkendőjük élénkebb szinü, kék, vörös, rózsaszin stb. Fejükön nincs kalap, hanem az angol sisakhoz hasonló kis sisakot viselnek hátul kendővel, ami a nagy hőségben a nyakat védi. A közoktatási államtitkár is állandóan ebben a cserkészegyenruhában jár. Mozgalmuk 4—5 éves lehet. A csapatok közül a legtöbb nem iskolás fiukból áll és azért nem szabad őket a mi mértékünkkel mérni. Mutatványaik szépek voltak. Egyik csapat a fekete, fehér, zöld, vörös iraki zászlót rajzolta ki a terepre, egy másik csapat pedig ugyanilyen módon Irak térképét rajzolta ki. A kivitel módja az volt, hogy a megfelelő szinekbe öltözött cserkészek egy-egy helyről indulva, csoportosan futottak a kijelölt helyükre. Az igy támadt vonalakból Irak térképe bontakozott ki. A legszebb mutatvány a következő volt: egy hatalmas falra (kb. 6 méter) felmászott egy csapat és leereszkedett róla. Először egy élő piramis tetejéről két fiu kuszott fel. Ezeknek kötelet dobtak és a többiek ezen a kötélen kusztak fel. Lefelé jövet szintén a kötélen jöttek le és az utolsó kettő ugróvászonba ugrott. Az egész gyakorlat igen gyorsan ment és nagy hatást váltott ki. Jelen volt egy Indiából hazatérő angol cserkészfőtiszt is. A szemle végén lementünk az iraki főcserkésznek, egy arab urnak gratulálni. (Különösen jó az iraki cserkészetben a tisztikar.) Ezután a zászlót Magyarország tiszteletére leengedték és *az összes csapatok háromszoros hurrát kiáltottak a magyar cserkészetnek*. Másnap cserkészküldöttség jelent meg és átnyujtotta az összes cserkészjelvényeket. — Bagdadból Mosulba vasuton mentünk, ez Kalat-Sergatig vezet, vagy 50 km-re Mosultól. Minthogy azonban ez az út sivatagos területen vezet keresztül, megszüntették és Kirkuk felé uj vasutat épitettek. A hátralevő vasutvonalat kiépiteni és azt fentartani azért nem volt érdemes, mert a Tigris áradása évenként többször elvitte egyes szakaszait. Hetenként egy vonat közlekedett és ez is üresen. Ezért kanyarodott ki az uj vonal Kelet felé, ahol élénkebb a közlekedés. Kalat-Sergatnál Ford-autók vártak, ezekkel mentünk tovább. A Ford-autó a modern kor tevéjének bizonyult, mert a jó bánásmódot ép ugy tudja nélkülözni, mint a teve. Azóta, ha Ford-autót látok, leveszem előtte a kalapom, szinte látom, hogy lélek van benne. Olyan autón is jártunk, amelyből alkatrészek hiányoztak, de ez is minden körülmények között bevált. Az Eufrates és Tigris közt levő terület Mezopotámia. Ennek Alsó-Tekrittől, a méd faltól délre eső része Alluvium, vagyis a folyók áradmánya által feltöltött termőföld, mert a perzsa öböl régen ide ért fel és a folyók kitöltötték az öblöt. Észak felé a talaj már nem agyag, hanem kő, tovább északra a felszin részben agyag, részben gipszmállás. Ma Mezopotámia sivatagos száraz steppe csak ott termőföld, ahol öntözik. Mosul 435 m. fekszik a t. sz. felett. A Tigristől nyugatra szikes, száraz steppe terül el, pár alacsony dombsorral. Keletre termékeny sikságok vannak, ezek után jön a kopár előhegység, ezután a kopár hegyek. Mosul szimpátikusabb, mint Bagdad, 100.000 lakósa van, mig az egész vitás vidéknek kb. 800.000. Mosul arab lakosságu. Kurd van benne 500.000, arab 160.000, török 60.000, keresztény 70.000, jezidi (ördögimádó) 20.000, zsidó 9.000. A török és a zsidó városi lakos az arab nagyrészt az, a kisebb fele letelepült földmives vagy még nomád.

Az iraki kalapjelvény. Eredeti nagyság.

Nomád főleg a Shammar törzs, mely Nedzsdből kb. 200 évvel jött ide északra. A kurd = árja, ilyen nyelvet beszél és a perzsával rokon. A kurdok eredetét a tudomány még nem tisztázta teljesen. A kereszt-

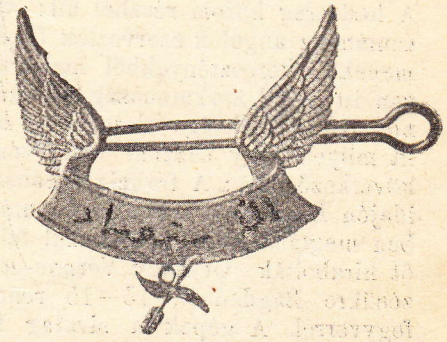

Az iraki tiszti válljelvény. Eredeti nagyság.

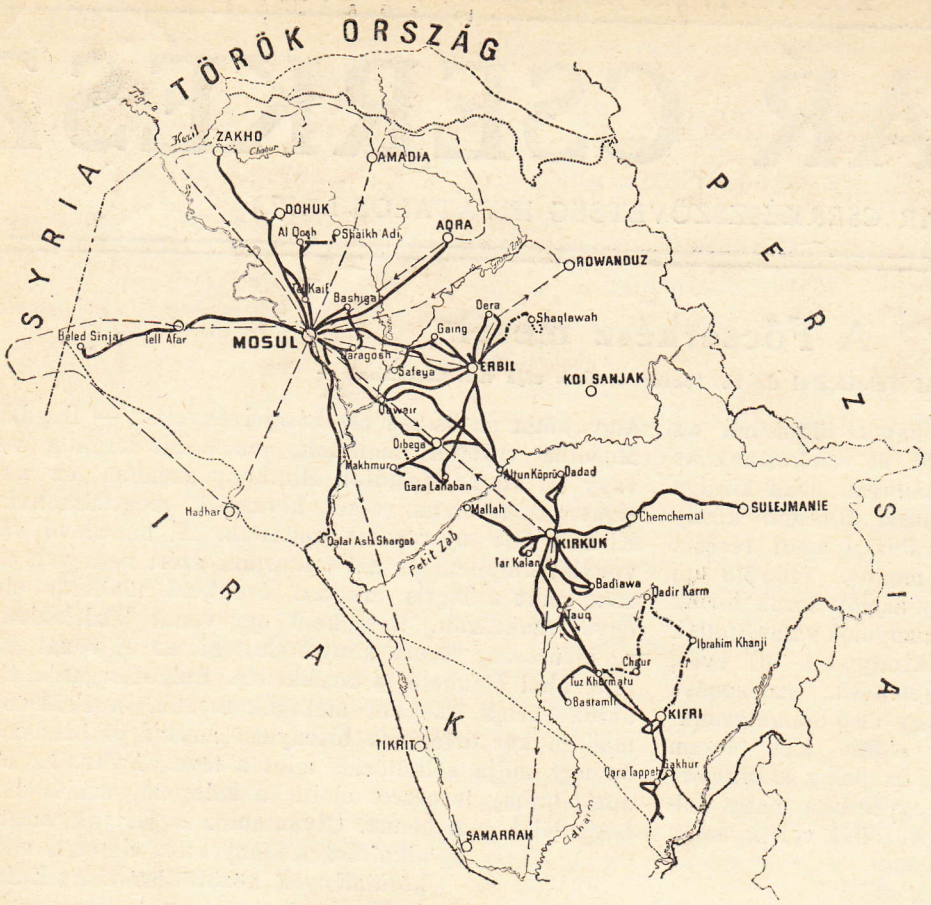

A kérdéses mosuli terü'et térképe.
— autón, — — — repülőgépen, · — · — lóháton, ... gyalog megtett utak.
A délfelé megszakitott két repülőut Bagdadba vezetett.
A bizottság jelentéséhez mellékelt eredeti térképről.

tények egyrészt nesztoriánusok (efezusi zsinat, 431 óta a pápától elszakadt felekezet), kiket valamikor a mohamedánok, a bagdadi kalifák támogattak, mert a bizánci keresztényeknek, tehát a császárnak természetes ellenségei voltak. A keresztények másik része kaldeus, akik a pápát elismerik (1551 óta). A kaldeusok a sikságon laknak és békés természetüek, mig a nesztorianusok a hegyekben vannak és harciasak. A bizottság az egész területet bejárta (lásd a térképet). A megtett utak hossza igy alakul: gyalog 40 km, lóháton 166 km, autón 1650 km, repülőgépen 2000 km. A bizottság részben együttesen járta be a területet, részben egyes tagjai osztották fel a területet egymás között. Különösen a középső területet látogatták, ahol a néprajz tarka képet mutat.

A repülőgépeket az angolok bocsájtották rendelkezésre. Van Bagdadban 200 drb. Ebből Vernon-gyártmányu nagy 15 személyes gép a legtöbb, ezenkivül egy nagyobb és egy kisebb tipusu hadirepülőgépük teljesit szolgálatot Valamennyi gép kétfedelü és ezekkel tartják fenn a rendet az egész területen. A hadsereg három részből áll: van egy arab rész, azután az angolok szerveztek főképen török területről menekült keresztényekből hadsereget és harmadszor van itt angol sorkatonaság és hadirepülők egy tábornok parancsnoksága alatt. Hogy a repülőszolgálatnak itt milyen nagy hasznát lehet venni, azt mutatja a következő eset: A francia alkonzul ottartózkodásunk idején Bagdadból Damascusba utazott Autóját utközben megtámadták, az alkonzul feleségét megölték és őt kirabolták. Öt nagy Vernon-géppel indultak üldözésükre Bagdadból, 15—15 rendőrrel és egy gépfegyverrel. A gépek a sivatag felett keringtek és mindenütt leszálltak, ahol a nomádok sátrait pillantották meg. Igy találták meg az egyik sátorban az alkonzul fehérneműjét és igy fogták el a gyilkost 24 óra alatt.

Az itt szolgálatot teljesitő pilóták egészen elsőrendü válogatott vezetők. A bizottság sok okból repült, igy utazásszerüen Bagdad és Mosul közt, azután kénytelenségből. Ilyen eset volt, amikor a hegyekben folytatott munkám közben megbetegedtem és az orvos Kurdisztánból Bagdadba küldött. A gépben benne volt az ágyam és mialatt a gép 3 óra alatt 500 km-t tett meg, én feküdtem, aludtam és csak a kiszálláskor ébredtem fel. De repült a bizottság munka kapcsán is, hogy megismerje a vidéket. Igy egy izben a sivatag felett repültünk 1000 méter magasan Mosultól délre, Hatra, késörómai romvárosig. Először megnéztük 1000 m. magasból, azután leereszkedtünk 15 m. magasra, háromszor körülrepültük a templom romjait. Minthogy a gép elég sebesen ment, bizony elég ferdén állott. A belga ezredes is elmondott egy érdekes repülőutat. Egy izben egy tordai hasadékszerü, 50 km. hosszú, 5—600 m. mély hegyszakadékon repült végig, de ugy, hogy minden hajaszála az égnek meredt. Több izben látta elkövetkezni az utolsó óráját, meg volt győződve, hogy nekimennek a falnak. Az utolsó pillanatban azután mégis nyilott valami ut a falak közt és igy sikerült továbbiramodni.

A bizottság kihallgatott 800 embert, bejárta az összes területeket és ezenfelül földrajzi és geológiai megfigyeléseket tett. Amióta Bagdadban megtudták, hogy itt van a magyar főcserkész, mindenütt, de különösen a keresztény községekben, cserkészdiszőrség, vagy diszraj várt, esetleg az egész csapat megjelent. Alkos faluban cserkészfuvószenekar is fogadott. (Mosultól északra.)

A cserkésztestvériség nagy ereje és diadala az

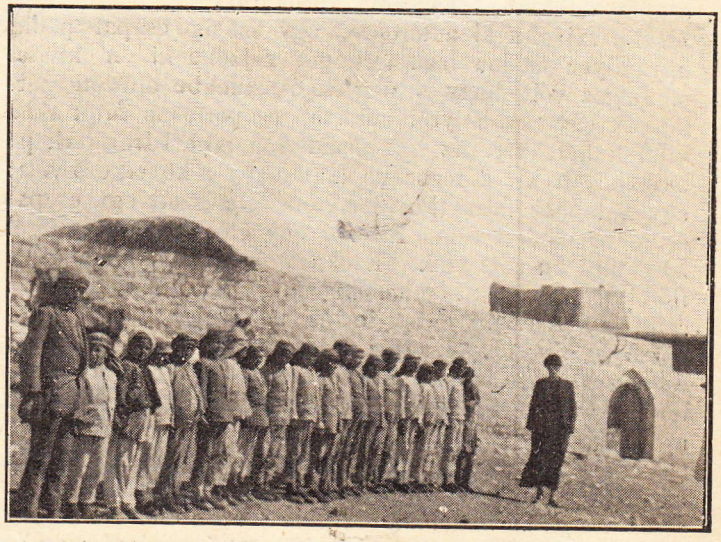

A tisztelgő ördögimádó cserkészek. gróf Teleki Pál dr. felvétele

Beduin csoport itatónál.

Yezidi férfiak (ördögimádók) Mosul környékén.

Gróf Teleki Pál dr. felvételei.

ördögimádók cserkészcsapatánál nyilvánult meg a legerősebben. Az ördögimádók hite szerint van egy legfőbb lény, de az sokkal magasabban áll az ember felett, semhogy közvetlenül lehetne imádni. Ő az égben van és egyáltalán nem foglalkozik a földdel. Belőle származott hét nagy szellem, akik közül az első és a legerősebb a Melek Taüsz, aki nem más, mint maga az ördög. A második Melek Isa, ez pedig Jézus. Isten Melek Taüsz által teremtette meg a világot, azután tizezer évre bérbe adta az ördögnek, amely tizezer évből hatezer már letelt. Az ördögöt egy bronzpáva formájában imádják, melyből több példány van, ezeket faluról-falura hordják és a nép imádja. Az ördögimádók a legvadabb hegyekben laknak, általában irni, olvasni nem tudnak. Maga is vad nép és a mohamedánok mindig üldözik. Szegények. Mikor a hercegük vályogkastélya elé értem, ott 30 fiu állott sorban, fehér pantallóban és zekében, kis turbán volt rajtuk és cserkészmódra tisztelegtek (lásd a képet). Ezek voltak a legegzotikusabb cserkészek, akikkel találkoztam.

*

A főcserkész elhallgat, a felidézett keleti mesevilág ott kisért az arcokon. A csillogó szemek büszkén tekintenek a főcserkészre, akinek ilyen gyönyörüségteljes utazásban volt része. Megerősödünk elbeszéléséből a cserkészet erejébe vetett hitünkben és forrón kivánja mindenki, bár vinné magával legközelebbi utjára a főcserkész. — A tábortüznek vége; oszolj!

Benedek Andris bűnbe botlik.

— Cserkésztörténet. —

Irta: GYÖKÖSSY ENDRE.

Benedek Andris is készülődött a táborozásra. A csapat, melynek „Fecske-őrsé"-ben segédőrsvezető volt Andris fiu, a meleg szivű, éles szemű, fürge lábu és pengeizmu cserkész, Kőszeg alatt, a „hét forrás"-nál táborozik a nyáron.

Andrisnak is ott kell lenni.

Igen ám, de a táborozás költségét honnan szerzi meg? Ha kevés is az: neki sok. A vasut egyik nagy javitóműhelyében lakatosinas. Keresete kevés. Azt is odaadja mindig szegény mostohaanyjának, ki édes anyja és édes apja halála óta is szeretettel gondot visel rá.

= Megkérem a parancsnok urat, hogy a csapat pénztárából adjon nekem segitséget! — gondolta.

— Nem lehet; én mégis csak keresek valamit; nálam szegényebb cserkész-testvéreimnek kell a csapat kevés pénzecskéje! — hessegette el első gondolatát.

Igy tépelődött heteken át Benedek Andris.

— Anyámtól kérek pénzt! — rebbent agyába egyszerre a biztatás.

— Szegény; hisz' kenyerünk is kicsi és fekete. Honnan adjon ő?! — űzte el magától ezt a bátoritást is.

Az idő pedig haladt. Az utolsó őrsi órán ott volt a parancsnok ur is.

— Fiuk, ki nem fizette még be a táborozás költségét?

Andris szive nagyot dobbant. Majd szétvetette mellét. Szemét szoritotta a könny. Reszkető pillájára készült kisétálni a haszontalan, hogy szótlanul kiáltsa a parancsnok urnak:

— Ennek a derék cserkésznek nagyon fáj a szive!

A parancsnok azonnal észrevette, hogy Benedek Andrisnak lesz itt csak mondanivalója.

— No, Andris, ki vele! Te tán nem fizettél még?

— Nem fizettem, parancsnok ur.

— De segitséget se kértél.

— Nem kértem. Tudom, hogy másnak még jobban kellett a csopat támogatása.

— Igen, igen; de öt nap mulva indulunk: mi lesz veled?

— Nem tudom, parancsnok ur.

— Hát nem vágyakozol a táborba?

A könny egyszerre elöntötte Andris szemét. Az őrs minden cserkésze elkomolyodott.

— Ugy vágyakozom, hogy ...

Nem tudott tovább beszélni. Sirt. Cserkésztestvérei is könnyeztek.

Jó ideig csend volt a meleg, tiszta cserkész-otthonban. A parancsnok meghatottan nézte s sirdogáló Andrist és könnyező testvéreit.

— Várj csak, Andris! — szólalt meg később.

Tiz cserkész kapta fel fejét a szóra. Hittel ragyogott szemük.

— Ó, a parancsnok ur segit! — mosolyogta hirtelen. boldogan, lelkendezve az a rajta felejtett husz szem.

— Kölcsön adom neked a táborozás költségét s te azt lassankint visszafizeted. Mikor fizetést kapsz: fizetésed egyrészét adósságod törlesztésére forditod. Jó lesz?

— Köszönöm, parancsnok ur.

És boldogan röppent haza a „Fecske-őrs“ tiz fecske-fiókája, a tiz cserkész. Andris szive azt dobolta:

— Tram, tram! Én is táborozom.

— Kilenc őrsi cserkész-testvérének szive se pihent; azok a szivek is muzsikáltak:

— Dali-lom! Andris is velünk táborozik.

*

Vigan szállt ki a vonatból a cserkészcsapat. Szombathelytől Kőszegig kidörzsölték szemükből az éjjeli álmot és fáradságot. Nem látszott meg a fiukon, hogy egész éjjel utaztak.

A parancsnok és Bencze Tibor rajvezető tudta az utat a „Hét-forrás“-hoz s a jól megrakott tábor-had buzgón és frissen lépkedett az aszfaltos kocsi uton utánuk.

Közben érdeklődéssel nézegették Kőszeget, Jurisics Miklós hires városát és keresték az öreg vár tornyait.

Belémosolyogtak az állomás előtt folydogáló Gyöngyös vizébe.

Az alig-patak tükrébe belemosolygott boldogan Benedek Andris is.

De már a másik pillanatban elborulva kapta fel fekete fejét:

— Mért vagyok olyan boldog; hisz én ugy jutottam ide, hogy megszegtem az első cserkész-törvényt; hazudtam.

S igy, csüggedten, komoran, masirozott végig Kőszegen Benedek Andris.

Meglepte a lelkiismeret szoritó, fojtogató büntetése. A kaszárnya kapujában szolgáló katona szeme azt ragyogta felé:

— A cserkész feltétlenül igazat mond s te, Andris, hazudtál.

A várszerüen kisarkalló kis kőszegi házak virágos ablakai cserkész-testvéreire milyen szépen mosolyogtak s reá meg haragosan rákiáltottak:

— Megcsaltad nevelő anyádat!

S mikor a két emeletes gyönyörű vasutas árvaház előtt haladtak el s elolvasta az árvaház homlokán sötétlő betüket:

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK ÁRVAHÁZA

majd megszakadt bolondos szive. Hol hideg, hol meleg veriték verte ki homlokát s azok a veriték-cseppek igy beszélgettek vele:

— Lásd, te is itt volnál, ha nem volna nevelő anyád.

— Bizony, a te édes apád is vasutas volt; ez az árvaház volna most az otthonod; mert árva vagy.

— Igaz, igaz! — sóhajtotta csendesen Andris.

— S látod: mostoha anyád, mintha csak édes anyád volna! Hogy szeret!

— Jaj, Istenem; igaz! — nyögte halkan a szenvedő fiu!

— Elvégeztette veled a négy polgári iskolát; mennyit költött rád. Mindig volt rendes ruhád; jó cipőd; tiszta könyved; rajzpapirod Soha se hiányzott semmid, ugy-e?

— Nem; nem hiányzott semmim!

— Most is jó helyen vagy. A vasut legnagyobb gép és kocsigyártó műhelyében vagy lakatosinas. Derék iparos lesz belőled.

— Az leszek! — nyugodott meg egy pillanatra Andris.

— De ezt is szerető nevelő anyádnak köszönheted.

— Neki, neki!

— Mégis megcsaltad. Hogy tehetted?

— Kicsordult Andris szeméből a könny. De hirtelen letürülte, hogy meg ne lássa valaki; az őrsvezető, a parancsnok ur. S aztán szinte nyöszörögte:

— Hogy tehettem?

— Azt hazudtad neki, hogy neked egy filléredbe se kerül a táborozás. Téged a csapat pénzén táboroztatnak. Hazudtál, hazudtál!

— Istenem, hazudtam; hazudtam!

*

S a mindig vidám, jólelkü, tréfás, szerető Bencze Andrist nem tudta többé semmi megnyugtatni. Se a gyönyürű tölgyes erdő, fönt, a kőszegi hegyek tetején, hol egyik hajlatban, a „hét forrás“-nál táboroztak, se a fink kacagó kedve.

Akármilyen dalosan trilláztak az erdei madarak: neki minden madárnóta — gyászdal volt. Ha reggel a kelő nap első sugara bekukkantott a sátorába: őt már ébren találta. Alig aludt a fiu.

Nappal aztán kedvetlen, tört, hallgatag volt. S a hazudás rút és mocskos büne rátekerődzött szivére és most már vonta tovább.

Mikor egy-két napi táborozás után a parancsnok mindent látó szeme és mindent megérző szive észrevette, hogy Andrisnak valami nincs rendben és faggatni kezdte a fiut, Andris megint hazudott:

— Fáj a fejem, parancsnok ur!

Pedig a szive fájt, nem a feje. A szive fájt; majd szétszakadt.

S akkor bonyolódott, szövődött, préselődött bele egészen hazugsága bünébe a vergődő Andris, mikor a táborozásból hazakerültek.

A műhelyben tiz naponkint kapta fizetését. Kevés volt még az. Olyan tanonc-fizetés. Inkább fillér, mint korona.

Fizetése negyedrészét rendesen átadta a parancsnok urnak. Törlesztgette lüségesen, becsülettel vállalt adósságát.

De otthon édes anyjának mindig mondani kellett valamit, hogy mért kevesebb most a kis fizetés.

S a megbotlott cserkész tiz napon át, mig kalapált, szegelt, vágott, furt kis munkapadja mellett, azon törte megszédült fejét, hogy — mit hazudik megint édes anyjának a jövő fizetéskor.

— Most betegsegélyzőre vontak le! — füllentette.

Máskor meg ezt találta ki:

— Tanonc-alapra tartották vissza fizetésem egy részét.

— Cserkész-őrsünk rádiót szerel fel. Arra kellett pénzt vinni.

— A raj uj zászlót csináltat Én is adtam rá

A szegény asszony csak ümmögött, csóválgatta fejét és egyre türelmetlenebb lett. S mikor Andris ujra keveselb fizetést vitt haza már vagy hatodszor és azzal mentegette magát, hogy az őrs uj ruhát vesz s arra kellett most több pénz: elment a parancsnokhoz a szegény asszony.

S ott döbbent meg csak igazán. Mintha sziven ütötték volna az őrsvezető, a rajvezető, a parancsnok szavai.

— Nem is csináltunk még rádiót. Tán majd a télen felszereljük: egyik ünnepélyünk jövedelméből akarjuk azt magunknak megszerezni.

— Raj-zászló már két éve van.

— Az őrs sátora: pompás, tizszemélyes sátor. Évekig eltart még.

— Aztán már négy őrsi órán nem is volt Andris. Szolgálati lapot sem küldött. Nem igazolta elmaradását.

Megtudott Benedek Andris jóságos mostoha-anyja mindent. Többet, mint amennyit akart; megtudta, hogy

a táborozás költségeire kellett a pénz. De megtudta azt is, hogy a parancsnok kizárta Andrist a csapatból.

— Hazudozó fiu nem lehet cserkész Igazolatlanul mulasztó fiu, aki nem teljesiti kötelességét, az se lehet cserkész.

S mikor Benedek Andris meghallotta kizárása hirét: két napig nem mert hazamenni. Rendőrrel kerestette édes anyja s alig tudta megvigasztalni a megtévedt fiut.

Nem is egy, három édesanya szeretetével biztatta, bátoritotta a szerencsétlen, folyton busuló gyereket, mig az hetek multán nagysokára magához tért; ujra rendesen evett; eleget aludt és jobb kedvvel dolgozott.

*

A cserkészcsapat karácsony ünnepe előtt a kedves cserkész-otthonban karácsonyfát állitott fel magának.

A karácsonyesti ünnepségre összejöttek a fiuk valamennyien. Vendéget nem hivtak. Csak a parancsnok, a segédtisztek voltak ott. Maguk között akartak ezen az estén maradni, hogy Jézus Urunk születésének örömhirével megtöltsék tiszta lelküket és meleg szivüket.

A kis otthonban a földre teritették le a fiuk a sátorlapokat. A közepére két egymásnak forditott székre iskolai táblát tettek Azt szinespapirossal letakarták. Arra állitották aztán a feldiszitett kis harácsonzfát.

Majd a sátorlapokon körülültek a fiuk a kis égő gyertyácskákkal villogó-csillogó karácsonyfácskát.

Megszólalt az egyik segédtiszt:

— Fiuk, énekeljünk!

S elénekelte a kis csapat a szép karácsonyi szent éneket Hogy zengett-csengett, zsolozsmázott az a szépséges karácsonyi ének. A hangok kürülcirógatták a kis otthon drága falait, ablakait, ajtajait, menyezetét. Megcsókolgatta az egymásba ölelkező hanghullám a fiukat, a karácsonyfát s megállt a parancsnok szive fölött is, majd besurrant oda, ahonnan jött, minden éneklő cserkész szivébe.

Azután az első raj vezetője megölelte a közvetlen mellette ülő két cserkészt és elmondta néhány keresetlen bibliai szóval az Ur Jézus születése mindigszép, örökre megvigasztaló történetét.

Most cserkészdal következett. A dalba egy kis cserkész szép és bátor szavalata kapaszkodott bele. A parancsnok is beszélt egysszerüen, szive szerint, valamint a fiuknak, akiket ugy szeretett. Ismét nótáztak a gyerekek.

És a boldog, kedves, meghitt ünnepi összeborulásban nem vették észre, hogy valaki az otthon ablakánál leskelődött; végig nézte a kis ünnepséget, a cserkésztestvéri ölelkezés karácsonyi boldog-ágát.

De hallga! Mi az?

Keserű zokogás verődik, kuszik, tör be az otthonba.

Ki az? Ni valaki kint leborult a kis ablak párkányára . . . Fiu . . . Cserkész . . .

Hogy zokog. Ki az? A parancsnok s utána az egész csapat kisietett az otthonból.

A zokogó cserkész nem hall semmit. Két karjára borulva sir, sir keservesen.

A fiuk suttogják:

— Parancsnok ur, Andris!

A rajvezető is mondja:

— Benedek Andris; talpig cserkészruhában

— Látom fiaim! — mondja a parancsnok.

Azzal odalép Andrishoz. Melegen átöleli:

— Fiam! Andris!

A fiu fölrezzen. Körülnéz. Hirtelen kiszakitja magát a parancsnok karjaiból Elfut.

A parancsnok rendelkezik:

— Fogjátok meg, hozzátok ide!

Tiz cserkész is fut Andris után.

Mintha mindnek szárnya nőtt volna. És a Jézusi szeretet annak a szárnynak a motorja.

Már meg is fogták Andrist. Hozzák is.

A parancsnok ujra megöleli a meglepett fiut:

— Szenvedsz? — kérdezi.

— Megszakad a szivem. Nem biromtovább, parancsnok ur!

A csillagos karácsonyi ég tündököl; több ház ablaka alatt kiabáló gyerekek fujják, fújják a karácsonyi szent éneket:

— Krisztus Urunknak áldott születésén . . .

Majd zeng a „mennyből az angyal . . .“

A cserkészek szeme tele szalad forró könnyel. A kis Gyuszi zokog. A rajvezető, Bencze Tibor is sir.

A parancsnok ujra megszólal:

— Megbűnhődtél Andris? Gyere be az Otthonba. Ujév közeledik néhány nap mulva. Uj ember leszel te is, ugy e?

— Az leszek, parancsnok ur! — és melegen, boldogan zokog Andris gyerek.

— Visszafogadlak a csapatba!

S otthon minden cserkész ujjongva, boldogan mesélte el, hogy még soha se volt ilyen szép karácsonyeste.

Üres a tábor . . .

Hol édes daltól visszhangzott az erdő
S örömtől volt vig hangos a határ,
Most némaság ül völgyünk mély ölében,
Csak itt-ott szólal néhány kis madár . . .

A völgy felé az ég is sirva néz le,
Elhalt a dal, elszállt a vig sereg,
Nincsen már semmi, ami dalt fakasszon,
A sok levél holtfáradtan pereg . . .

A százados fák lombjukat lehajtják,
Busan zokog az elsárgult avar,
Egy-egy lepergő szellőszórta ágat
A lomha szél suhogva felkavar . . .

A három sátor árkát fű benőtte,
A nagy kereszt csak egymagába áll,
Valami nagy, nagy bánat száll szivemre:
Üres a tábor, nincs lakója már . . .

Sándor Dénes
254. „Minta“ cs.

Tájképek Közép-Stájerországból.

II.

Séta a multban.

A Schöckel nyulványai délen Graz széléig, keleten Weizig, nyugaton Peggauig, északon Passailig érnek. Ez az ugynevezett Schöckel-körzet (Sch.-Gebiet) Hegyünket északon más hegyek hosszú lánca, mely sehol sem alacsonyabb a 900 m-nél, köti össze a *Teichalp*-val (1772 m) és a *Hochlantsch*-csal (1722 m) s bár az ut ma sokhelyt fával van benőve, turisztikai inyencek megjárják a Schöckelt és a Hochlantschot is 2 nap alatt. A *Raab* (Rába), mely az 1549 m *Osser* a Teichalpe egyik csucsának alján ered, 11 kmrel odább Arzbergnél áttöri a hegymasszivumot és a *Raabklamm* néven ismert szakadékot alkotja, mig a *Weizklamm* égbetörő szikláival ÉK en fogja be a Schöckelt. Nyugaton a hegy zöme a *Kesselfall* nál (a Rötschbach impozáns vizesése, mely külön leirást érdemelne s melyet csak a *Bärnschütz* múl fölül) kb. 700 m re sülyed, a *Tanneben* nevü mészkőtömbnél ismét nő 200 m-rel, hogy végül a 400 m *Peggauer Wand* háromszögbe futó csucsával álljon meg a Mur balpartján. Ez a körzet igen gazdag barlangokban, melyek bámulatos cseppkőképződményeket vagy ősállati maradványokat (barlangi medve, oroszlán, farkas, szarvas stb) tartalmaznak A pöllaui *Lurgrotte*, melynek föltárása (1894. ápr. 28.—máj 8.) világszenzációt jelentett, mert a váratlanul megáradt Luchbach miatt a hét vállalkozó kis hiján az életével lakolt, a Peggauer Wand és Tanneben számos barlangja, igy a peggaui Lurgrotte, a Badlhöhle stb. megannyi érdekes látványosság; a 75 m mély *Katerlochban* (Arzberg tájékán) nyáron is jég képződik. *E. v. Coelln* (*Das Buch vom Schöckel*, 106.—112. l.) nem kevesebb mint 58 barlangot sorol föl, de többjük nincs még eléggé föltárva s igy nem közelithető meg a nagyközönség számára.

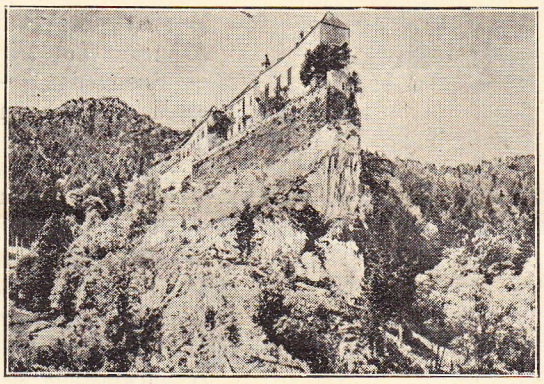

Rabenstein várkastély a Mura balpartján, Frohnleiten mellett.

Lemondva egyelőre a természeti szépségek ismertetéséről, ezuttal inkább a regényes oldalt választom. Stájerországban kaptam a magyarázatát annak, hogy miért van a Halálnak csontváz alakja. Mert emberformája volt valamikor annak is, magyarázta nekem egy bölcs aggastyán. Hanem tetszik tudni ugy volt a dolog, hogy *Ehrenfels* gazdája jámbor, istenes ember volt, akit ezért jutalmul Szent Miklós megtanitott arra, hogyan járjon tul még a Halál eszén is. A' meg ugy volt, hogy mikor eljött érte a Halál, az öreg azt mondta neki: Várj még egy kicsinyég, amig megcsinálom a testámentumot s azzal fölküldte ökelmét egy nagy körtefára ott az udvaron. A Halál várt, csak várt és mivel unalmában megéhezett, kezdte a körtét leenni szép sorjában. Hogy elkészült vele, le akart jönni, de nem tudott ám, mert éppen ebben állt az öreg ur fortélya, amire őt védőszentje megtanitá. Akkor lerágta az ágakat, le a fa törzsét s mikor abból sem maradt, a saját husának esett neki, hogy ugy fordult le végül az udvarra mai váz alakjában. El is inalt onnan és inkább hagyta az öreg urat békében. (A legenda él Északstájerországban is és ottani népek szerint a Mürz völgyében esett volna meg a történet.) Ehrenfels első ismert ura Klamm Vilmos lett volna, egy 1150. évbeli okirat szerint; a vár a 14. század óta gazdátlan lett és portyázóknak szolgált tanyául. Ma festői rom, melyet *Radegund* felől egész könnyen megközelithetünk. A *Stategg* kastély már a 15. sz. elején romba dült és ami belőle még megmaradt, azt a mult században széthordták egy jégverem céljaira; igy ma jóformán csak egy több százéves, ritka vastag hársfa jelöli helyét. *Lueg* (1202) néhány faltörmeléke a *Hausberg* 888 m magas ormán sürü bükkerdőbe van elrejtve. A 12. sz.-ból származó *Gutenberg* ma is lakható. Gondozott turistaut visz föl a *peggaui* várrom messze fehérlő, repkénnyel benőtt falaihoz. Először 1050. emliti egy okirat és a Peckauer lovagcsaládé volt. 1652. adósságok miatt elzálogositották s igy került a voraui cisztercita apátság tulajdonába, ezé ma is a rom és az ezt környező 4000 hold erdő (*Vorauer Wald*). A vár még megvolt és laktak benne 1804-ben, amikor téglával fedték, óratornyot adtak hozzá, házi kápolnát és vizvezetéket épitettek. Majorság, istálló, pince volt alatta, odább tekepálya stb. 1810 táján pusztult el, nem tudni: a francia zsákmányolás vagy villámcsapás következtében. Ma számos falán kivül, melyek terrásszerüen sorakoznak a kies völgykatlanból kimeredő sziklán, kemence alaku középső- és egy négyszögü oldaltornya van meg a velük szomszédos szobák falaival s egy boltozatos, alacsony pincehelyiséggel. Épitkezése meglehetős primitiv: egymásra rakott terméskövek, melyek hézagait vakolattal, kaviccsal s ujabban durva, mállós téglával töltötték ki. Müvészies diszitésnek semmi nyoma A romtól b. kézre szép szerpentin út visz le a meredek lejtőn egy ép oly festői vizeséshez, melyet a Mittereg alól jövő és itt egy 3 emelet magas sziklafalról lezuhanó, árokszerü kis patak alkot. A rom és a vizesés környéke — Peggautól délre, a *Taschensattel* utján — a legkellemesebb erdei sétahely (Aki szereti, málnát is lel a patak mentén, csak győzze leszedni!) A *Tasche*-n át pedig leereszkedhetünk, ha tetszik, Semriachba, megnézhetjük a Lurgrottét vagy a Rötschbach vízesését (a már emlitett *Kesselfall*, a természeti csodákkal: *Steintor*, *Thesenfels* stb.).

Graztól é.-ra a Mur j. partján az első vasuti állomás *Gösting*, melynek a vonatról is messze látható szép középkori várromjához érzékeny nézőjátékba illő történet füződik. A mellette tornyosodó szikláról ugrott a Murába, mely akkor még erre felé folyt, Göstingi Anna, a várur leánya, mert nem tudta elviselni, hogy kedvesét a vetélytársa legyőzte párbajban.

Borongós emlékeket ébreszt *Waldstein* két romja is, melyek ugyancsak a Mur jobbpartján, D.-Feistritztól északra kerek egy óra járásra vannak. Két kúpalakú, erdővel sürün benőtt dombon láthatók akár a völgyből, akár még inkább a fölöttük magasló szépséges Haneggkogelről (1089 m). Az alsó, mely közelebb esik az übelbachi úthoz, 1540 épült. Kigyózó, sziklás és jó meredek ösvény, melyet gyér vizesés áztat, visz föl hozzá; környéke elég sivár, szálas fenyőkkel, melyek komor csendjét csak a havasi ég felé röpködő vércse és kánya vijjogása veri föl. (Azért „havasi“ az ég vagyis fehérrel fölhigitott azurkék, mert az 1989 m *Gleinalpe*

közvetlen körzetében vagyunk!) 1598. ez az „uj“ kastély a Windischgrätz családé volt, melynek udvari papját, a meisseni származásu és a protestántizmushoz szitó Paulus Odontiust 1602. császári dragonyosok a grazi kazamátákba hurcolták és mig a vele elfogott két Windischgrätz testvér s a várkapitány visszanyerte szabadságát, később gályarabságra itélték, de utközben sikerült Németországba átszöknie. Ettől jobbra és beljebb, egy másik dombon van a „régi“ vár, mely a 12. sz. elejéről való és alighanem rablólovagok vára volt. Bedőlt tornyának falai 2 m. vastagok; emberi csontokat, két vasbékót s láncot és egy cserépkorsót találtak itt.

Aki azonban művészi szép romot akar látni, az nézze meg *Pfannberg*-et. Két hegy viseli a Pfannberg nevet Schönegg és Mauritzen közt, a Mur balpartján. A 600 m. magas Alt-Pfannbergen árnyas és kellemes ösvény visz föl, egy tanya mellett, alacsony kapuboltozaton át, a romkastély udvarára. Félköralaku bástya az előcsarnok, melyhez széles kőkorlátos ut vezet. Fölötte négyszögü torony emelkedik és ettől jobbkézre egy nyolcszögü, mely nála magasabb. Mind a kettő messziről is látható. Emebbe mesterséges lépcsőn föl lehet menni; a szép kilátás, kivált napszálltakor, megéri! Az épitkezés finomabb, gondosabb és első látásra is stilusosabb, mint teszem a peggaui várnál. A belső falakat több márványdombormü s egy helyen két freskó is disziti. Több udvara van, melyek egyikén még egy, a római Torre del Melangolóra emlékeztető négyszögü torony mered föl, de bal éle már letöredezett és csucsán zöldelő fa hajtott ki.

Pfannberg, csakugy, mint a balparton *Schloss Weyer* a Gamsgrabenen, Frohnleiten fürdőtől északnyugatra, valamint *Rabenstein*, emettől délre, ma a Mayr-Melnhof örökösöké.

Schloss Weyer kis, de massziv zárdaforma épület, stilusos toronnyal, amolyan „bijou“. Rabenstein régi kastély, Wildenbruch osztrák iró *Die Rabensteinerin* cimü, nálunk is adott drámájának szinhelye, merészen előreugró sziklafokon nyulik ki. Lovagtermét érdemes megtekinteni.

Pfannberg vagy Rabenstein (és esetleg Waldstein) látogatását össze lehet kötni akár D.-Feistritzból Adriach-Frohnleitenbe (a Haneggkogelen át 5 ó.), akár Peggauból a Badlgrabenen föl a Hochtrötschre (1238 m.) és a Neu-Pfannbergre (9 ó.) tett hegyi kirándulással. Amaz egyhangubb és vadregényesebb; emez, ha a Trötsch meredek utját is bekapcsoljuk, fárasztóbb, de a változatos kilátás sok mindenért kárpótol. Kevésbé edzett turisták a Trötschre ne menjenek föl, hanem végezzék az utat egészen ugy, amint *Gründorf* a *Grazer Tourist* 2. kötetében „Reizvolle Höhenwanderung“ cimen (37. sz.) leirta és ahogy e sorok irója is többször megtette. Akkor egy nyári délután bőven elég rá és igazán megérdemli a nevét!

Dr. Szabó Károly.

Londoni cserkészérdekességek.

Mozgótáborba készülo csapatoknak a kellő felszerelés mindig nagy gondot ad. Sokat sem szeretnénk vinni, de egyes dolgokat nélkülözni sem jó. Kiváló megoldást adott az egyik indiai csapat. Egyes lapok hirei szerint táborba érve saját ruhájukból vertek sátrakat. A módszer nálunk nem volna egészen alkalmas, bár esőköpenyekből akárhányszor láttunk már sátrakat.

*

A jelen év egyik legkiválóbb cserkész eseménye kétségkivül a husvéti londoni öreg cserkész kongresszus lesz Az ország minden részéből jövő angol csapatokon kivül 8—10 külföldi szövetség is bejelentette, képviseletét. Az elszállásolás egyes öreg cserkészeknél történik és ezután is óhajtják az ismerkedést és testvéri barátság kifejlődését előmozditani. A londoni öreg cserkészek szivvel-lélekkel elvállalták érkező testvéreik elhelyezését.

*

Ki ne hallotta volna Roland Phillips nevét? A háboruban elesett angol cserkész-tiszt nemcsak mint iró tette nevét emlékezetessé. London egyik külvárosában áll egy épület, melynek kapuja felett a következő feliratot olvassuk: Roland House, Scout-Settlement. Kopogunk, Mr. Shapley, a ház gondnoka fogad. Leülünk a hatalmas kandalló mellett és hallgatjuk a ház történetét:

A régi, többszáz éves épületet Roland Phillips vásárolta meg és cserkészcélokra hagyta. London külvárosaiban sok settlement-nek nevezett kulturgócpont van. Bennlakói valamilyen socialis munkát végeznek. Szövetségi vezetők, csapattisztek laknak itt együtt. Most megkezdik Phillips eszméjének kiterjesztését. Eddig 5 árva fiu lakik náluk. Mindenben gondoskodnak róluk. Természetesen cserkészek. A szomszédos házat hozzá fogják csatolni és igy 2—5 fiut vesznek fel. Az árvaház őrsi alapon teljes cserkészszerüen fog működni. Kizárólag a társadalom hozzájárulásával tartják fenn az intézményt. Körüljárunk. Kedves könyvtár, különböző folyóiratok, több hires cserkészkép eredetije. A szobák tele emléktárgyakkal. A pincében kis kápolna, Phillips sirjáról hazahozott egyszerü fakereszttel Az udvart és különálló fatermet a kerület otthon nélküli csapatai használják gyüléshelyül. Mindig le van foglalva.

A bucsúnál Mr Shapley megigéri, hogy ha csak lehet, lejön a Nemzeti Nagytáborunkra. Egyébként Londonba jövő cserkészeket, ha előre bejelentik és kellő ajánlólevelekkel rendelkeznek — szivesen ad helyet.

(London) ifj. Kunfalvi Rezső,
cs. tiszt.

Mátyás királynak nem volt „fekete“ serege sohasem.

A Századok legutóbbi füzetében Zsinka Ferenc dr., az 1. sz. Bkie. tisztje ismerteti Tóth Zoltán történetiró könyvét: „Mátyás király idegen zsoldos serege“, mely megnyerte az Akadémia Lévay diját. Eszerint Tóth 10 év alatt kutatásaiban egyetlen egykoru adatot nem talált, hogy Mátyásnak gyalogos, zsoldos, ruházáról feketének nevezett serege lett volna. Igy lettünk szegényebbé egy történelmi regével. A valóság ez: Mátyásnak volt állandóan zsoldos népe, de ez csak kis számban gyalogos, nagyobb számban lovas. Volt ezek közt cseh is. Igy Biskupitzi Haugwitz János aki a király halála után a leghasználhatóbb seregnek vezére és akit „Feketének“ neveztek. Ezt szegődtette Ulászló király is, de zsoldját nem fizetvén, a sereg szétzüllött és rabolt. A magvát Kinizsi verte széjjel a Valkó megyei Halászfalva közelében, a Száva mellett, tehát nem Halas vidékén mint eddig tudtuk. Ennek a fekete seregnek utolsó maradványai 1493. január 6-án kötött kötelezvény szerint elhagyták az országot.

Ennek a Haugwitz-féle töredéknek a zavaros időben kifejlődött elnevezését vetitették vissza későbbi irók Mátyás király idejébe, innen eredt a Mátyás-féle fekete sereg tévedése.

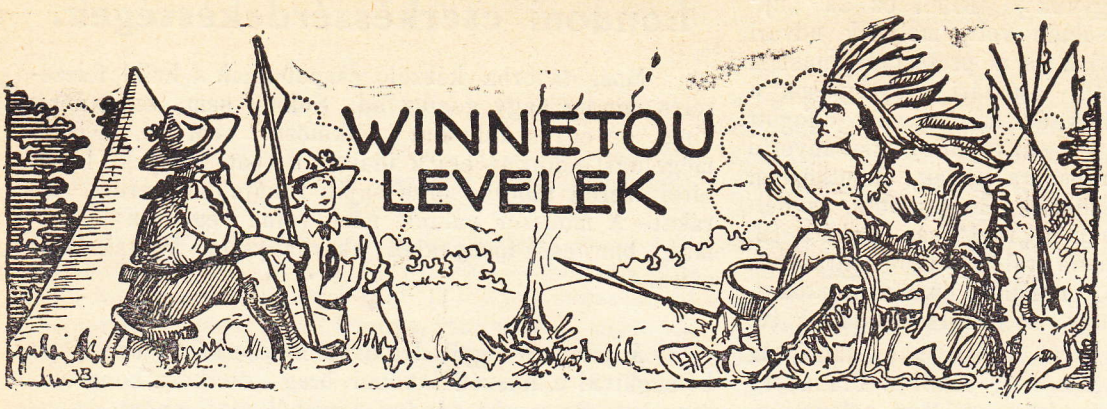

Az önvédelem iskolája V.: „Azt hittem, hogy nincsen megtöltve!"

A trappereknek, westmaneknak és az egyéb vadnyugat hegységeit járó, állandóan életveszedelemben forgó férfiainak legjobb barátjuk, kenyérszerzőjük és védelmezőjük a puska. Nem is számit komolyan az, aki nem tud fegyverével elsőrendüen bánni s az a westman, akiről az a hir járja, hogy csak közepes céllövő, bármelyik európai cirkuszban megkeresné kenyerét — mint céllövőművész. Olyan nagy becsben áll ott a fegyver, hogyha valamelyik sárgacsőrűről nagyon rosszul, nagyon lebecsmérlőleg akarnak nyilatkozni, akkor azt mondják: „Ugy lő, hogy először belenéz a csőbe s csak akkor tartja rá a célra a puskacsövet, mikor már látja jönni a golyót".

Kétségenkivül jó meghatározása ez az olyan sárgacsőrünek, aki semmit, még a puskát sem veszi komolyan, aki azt hiszi, hogy a lőfegyver gyerekjáték. Mert nagyon valószinü, hogy aki egyszer megpróbált igy lőni, az mégegyszer meg nem próbálja, hacsak nem az „örök vadászmezőkön" kerekedik kedve a kisérlet megismétlésére.

Ezek a sárgacsőrüek azok, akiknek kezében évenként az a rengeteg „töltetlen" fegyver elsül, ezek azok, akik évenként azt a sok szerencsétlenséget okozzák s ők azok, akik a puska vagy pisztoly csattanó dörrenésére azzal mentegetik magukat: „Azt hittem, hogy nincsen megtöltve!"

De nemcsak a vad nyugaton kiáltják ezt igy. Ez a válasz más messzi országok békés házfaláról lemelt vadászfegyver, a családfő éjjeliszekrényére kikészitett revolver, sőt az iskolapajtástól kölcsönkért ócska pisztoly szavára is, különböző nyelveken, de mindenütt ez a válasz: „Azt hittem, hogy nincsen megtöltve!"

A fegyver véletlenül elsült. Még annyi ideje sem volt, hogy ráeszméljen, tulajdonkép mi is történt . . .

Mikor Winnetou bátyátok a lőfegyverről ir, eszébe jutnak veszélyes kalandjai, melyeket ellenséges törzsekkel vivott harcaiban átélt, előtte lebegnek a vasutrablókkal vivott nehéz küzdelmek, ott állanak előtte mezetelen valóságban a vad nyugat életveszedelmei. Ezekben a harcokban sokszor forgott élete veszedelemben, de ezeknél az életveszedelmeknél legalább mégegyszer annyi volt az az alkalom, amikor barát kezétől süvitett feje fölött az akaratlanul elsült fegyver golyója. Tábortüznél földre helyezett puska, bokros terepen gallyba akadt ravasz, körbeadott ujonnan vásárolt „töltetlen" lőfegyver számtalanszor fenyegette Winnetou életét azzal a csuf halállal, melyet a barát kezéből kiröppenő gyilkos ólom okoz. S ahogyan Winnetou hosszu tapasztalatok alapján megtanulta, miképen kerülheti el a vadászösvény és a harci ösvény veszedelmeit: épen ugy meg kellett tanulnia a védekezést a „töltetlen" fegyverekkel szemben.

Valamennyi fehérarcu testvéremnek alkalma lesz nem egyszer lőfegyvert kapni kezébe, alkalma lesz olyan társaságba jutni, ahol fegyvereket mutogatnak s alkalma lesz fegyvert tisztitó emberek közelében állni. Winnetou nem szeretné, ha bármelyik fehérarcu testvérére mondanák az emberek: „Ugy lő, hogy előbb belenéz a csőbe s csak akkor tartja rá a célra a puskacsövet, mikor már látja jönni a golyót". De még kevésbé szeretné, hogy egy Winnetou-tanitvány ajkán valaha is elhangozzék az az ijedt kiáltás, melynek nyomában a pusztulás lépked: „Azt hittem, hogy nincsen megtöltve!"

Aki nagy célokért küzd, az nem nélkülözheti a jóbarát segitő kezét. Már pedig, ha tudjuk a jelszót — itt a kezelésének módja —, akkor mindegyik puska vagy pisztoly, legyen az bárhol, töltött vagy töltetlen állapotban, jóbarátunk, akinek segitségére számithatunk. Ezzel a sok ember előtt titkos jelszóval — a lőfegyvernek kezelésével — akarja Winnetou fehérarcu testvéreit megösmertetni s ezért legközelebb részletesen leirja a lőfegyverek használatát. De mielőtt valakivel testi-lelki jóbarátságot kötünk, biztositékot kell szereznünk, hogy az a jóbarátság tényleg jóbarátság-e. A barátságnak legelső feltétele, hogy akit barátunknak tartunk, az semmi körülmények között sem okozzon nekünk kárt. Másodsorban következik azután csak az, hogy mindenben segitsen, ott, ahol kell, rendelkezésünkre álljon. Ezért a lőfegyverrel is egyelőre csak annyira barátkozunk meg, hogy kárt ne okozzon nekünk, azt, hogy segithet és támogathat, azt legközelebb beszéljük meg.

A sok töltetlen lőfegyver arra tanit, hogy a puskát vagy pisztolyt mindig ugy kezeljük, mintha mindig töltve lenne. Ha többször is megvizsgáltuk s tényleg

nincsen is benne töltény, mégsem szabad sohasem ugy tartani lőfegyvert, hogy elsülésekor akár magunkban, akár másban kárt tegyen. Tehát az a „vicc“, hogy valakire széles vigyorgással „mindjárt lelőlek“ kiáltással fegyvert fogunk, legalább is éretlenség. Aki mindenáron emberre óhajtja a célzást gyakorolni, az szerezzen be egy tükröt s amennyiben sikerül aztán egyszer nagy csörömpölés mellett becsos ábrázatját szétlőni, mégsem okozott helyrehozhatatlan kárt. *Tehát töltetlen fegyver nincsen!*

Akárhogyan visszük, akárhogyan tartjuk, sőt még ha a biztonsági zárat is lezártuk, mégsem szabad ugy vinni a fegyvert, hogy lövése mást vagy magunkat találhasson, mert számtalan balesetnek volt okozója valamilyen előre nem látott körülmény, váratlan szerkezeti hiba. *Számitanunk kell rá, hogy a lőfegyver bármikor elsülhet!*

A harapós kutyát megkötik, a „harapós“ lőfegyvert sem szabad ugy tartani, hogy gyanutlan embert, gyereket megmarhasson. *Ezért lőfegyvert gyerekek és hozzá nem értők elől biztos helyen tartani!*

A legtöbb pisztolyon vagy puskán biztonsági zár van, ezzel biztositjuk váratlan elsülés ellen fegyverünket. Sohase felejtsük ezt a biztositót lezárni, mert azt a pillanatot, amely használat előtt az ilyen biztonsági zár kinyitásához szükséges, szászszorosan megéri az a biztonság, amelybe igy jutottunk. *Elővigyázatos ember tehát biztositja elsülés ellen fegyverét.*

Minden tárgynak megvan a maga rendeltetése. A lőfegyveré az, hogy lőjjünk vele, nem pedig, hogy csövén furulyázzunk, azt messzelátónak használjuk, szeget verjünk vele, ládát feszegessünk, még kevésbé, hogy sétabotnak vagy furkósbotnak használjuk. A szerencsétlenségek tekintélyes részét az a rossz szokás okozza, hogy a halálra sebzett állatot puskatussal ütik agyon. Eközben elsül a fegyver s gazdáját halálra sebzi. Ezért igen jól jegyezzük meg: *Fegyvert csak lövésre használni!*

Ha azután puskát vagy pisztolyt hosszabb időre elteszünk, akkor szedjük ki mindig a töltényeket. Állás közben belepheti a rozsda, bepiszkolódhatik a závárzat, a kinyitás és szétszedés erőlködése közben könnyen megtörténik a baleset. *Megjegyzendő hát, hogy elraktározásnál ki kell szedni a töltényeket!*

A jóbarátban meg lehet bizni, de nem mindenki jóbarátunk, aki annak mondja magát: erről a próba dönt. Egy fegyverben is csak ugy szabad megbiznunk, ha azt alaposan próbára tettük s a próbát megállotta.

Egyszer Winnetou puskát vásárolt egy trapperkelléküzletben. A fegyver első pillantásra igen tetszetős volt s még kipróbálás előtt azt kérdezte Winnetou a kereskedőtől:

— Jó a biztonsági zár?

— Ó, hogyne — válaszolta a kereskedő — tel jesen jó és megbizható, csak nem szabad erősen megrántani a ravaszt, mert akkor mégis elsül.

Mondanom sem kell talán, hogy a Nagy Főnök lemondott ennek a fegyvernek megvételéről. Mit ér az olyan jóbarát, aki akkor hagyja el az embert, amikor legjobban számit rá; mit ér az olyan fegyver, amelyik akkor sül el, mikor az ember biztositottnak hiszi magát az elsülés ellen. Mert valószinü, hogy azok a fagallyak, amelyek a fegyver ravaszába beleakadnak és az elsülést kiváltják, azok nem tartják a kereskedő figyelmeztetését, hogy „csak nem szabad erősen megrántani“. Az ilyen biztonsági zár még sokkal rosszabb, mintha semilyen sem volna, mert számitottunk egy jóbarátra s az váratlanul, épen akkor, amikor helyt kellene értünk állnia, cserben hagy. *Használat előtt ki kell próbálni a fegyvert!*

Van azonban még egy, nem is olyan kis veszély. Mozdonyt vezetni csak azt engedik, aki ért hozzá, de lőfegyvert bárki kezébe vehet. Ha tehát valamelyik sárgacsőrü barátunk előveszi „golyófecskendőjét“ s nagy lelkendezve magyarázza, milyen nagyszerü, hogy ennek a tökéletes fegyvernek ily kiváló gazdája van: légy óvatos, huzódj hátra s csak akkor gyere elő, mikor már elhangzott az első *„azt hittem, hogy nincsen megtöltve“* kiáltás.

A bátor ember és a vakmerő ember között az a különbség, hogy a bátor tudja, milyen nagy célért kockáztatja életét, a vakmerő pedig rendesen ostobaságból vagy éretlen hetvenkedésből cselekszik. Sok nagy bátorságnak látszó dolgot azért csinálnak az emberek, mert félnek egyes szájhősök előtt gyávának látszani. Mi nem gyávaság, ha nem ez! *Ha bátor cserkész vagy, félre az ilyen sárgacsőrü közelségéből: neked az életed nagyobb dolgokra kell.*

Ha nem akarod, hogy lőfegyver-barátod kárt okozzon neked, a következő nyolc pontot jól jegyezd meg:

1. Töltetlen fegyver nincsen!
2. A lőfegyver mindig elsülhet!
3. Használat után a töltényeket ki kell szedni!
4. A fegyvert biztos helyen kell tartani!
5. A biztonsági zárat mindig le kell zárni!
6. A fegyvert csak lövésre szabad használni!
7. A fegyvert használat előtt ki kell próbálni!
8. Sárgacsőrű és fegyver: kész veszedelem!

Aki ezt a nyolc kis szabályt betartja, az igaz, hogy nem tud még bánni a fegyverrel, arra még rámondanák, hogy „belenéz a csőbe, hogy mikor látja a golyót“, de az bizonyos, hogy sohasem fog ajkáról elhangzani a rémült vagy kétségbeesett kiáltás: „Azt hittem, hogy nincsen megtöltve!“

Ölel *Winnetou*
a Nagy Főnök.

... amikor barátja szivéhez kapva, megtántorodott.

*

Kedves Winnetou, Nagy Főnök!

Ne haragudj, Méltóságos Nagy Főnök, hogy csak ilyen kitépett irkalapon irok Neked, de én szegény ember és lelkiekben gazdag, de anyagiakban agyonszanált p. i. cserkésztiszt vagyok, akinek bivalybőrlevélpapirra nem telik.

De másrészt mindenáron irni akartam Neked, hogy köszönetet mondjak azért a sok jó tanácsért, melyet nekünk, sápadtarcu magyar testvéreidnek adsz. Legutóbb is az indiánönvédelem dzsiu-dzsicu fogásait magyaráztad meg. Szinte szeretném már kipróbálni őket egynémely atyafiakon itt körösközül.

Csaknem ott képzeltem magam a wigwam tövében ülő két cserkésztestvér mellett és láttam tapasztalatokban gazdag arcod minden mozdulatát. Csak irj máskor is ilyen kedves és tartalmas levelet, mindig nagy figyelemmel olvassuk és hálás szeretettel gondolunk Rád. Ott leszel-e a Nemzeti Nagytáborban, hogy kezet szoríthassak Veled?

Huj, huj, hajrá-üdvözlettel
Békés.

Csutorás
Bocskay-indián.

*

A Nagy Főnök üzenete: ott lesz!

RÁDIÓ.

A „Magyar Cserkész“ egyik legutóbbi számában örömmel jelentettük, hogy a Magyar Rádióhirszóró a rendes működését megkezdette. Igy most már semmi sem áll utjában annak, hogy a magyar cserkészek is lelkes hiveivé szegődjenek századunk egyik legjelentősebb találmányának.

Lapunk „Rádió rovatot“ nyit, hogy annak keretén belül segédkezzen nektek, kedves cserkésztestvéreink, vevőkészülékek szerkesztésénél, megépitésénél. Tervbe vettük, hogy hozzánk intézett kérdésekre e lap hasábjain adunk felvilágositást, hogy abból mások is okulhassanak. Ily természetü levelekre irjátok rá feltünő helyen, — esetleg a boritékra is —, „RÁDIÓ“, hogy azokat közvetlenül rovatunk vezetőjéhez juttathassuk.

Az antenna.

Ahhoz, hogy rádiót hallgathassunk, legelőször is egy olyan berendezésre van szükségünk, amely a levegőben jövő elektromos hullámokat, — amelyek azután a készülékben hanggá alakulnak át, — felfogja és a készülékhez vezesse. Ezt a berendezést hivjuk a n t e n n á n a k.

Van: szabad antenna; szobaantenna; keretantenna; világitási villanyvezeték, mint antenna; s megemlitjük, hogy vannak, akik ágysodronybetéttel: fém kályhaellenzőkkel is értek el eredményeket. Itt most csak azt az antennát akarjuk ismertetni, amelyik a legjobban, a legbiztosabban működik, mondhatnánk bárhol is; ez a

szabad antenna.

A mindennapi használatban kétféle szabadantenna a gyakori u. m. „T“ antenna és „L“ antenna, melyek a nevüket éppen a fenti két betühöz való feltünő hasonlatosságuk révén kapták. Ezek közül is a „T“ antenna szokott biztosabban beválni s ezért annak elkészitését ismertetjük.

Szükségünk van hozzá mindenek előtt legalább 70 méter drótra, amelyből az antennát el fogjuk készitteni. Erre a legjobban megfelel az 1·5 milliméter átmérőjü siliciumbronz huzal, melyet általában minden vaskereskedésben megkaphatunk. Használni szokták még az u n. kábelt is, amely nem egy szálból áll, mint az előbbi, hanem több, de vékonyabb szálból. Az antenna elkészitésénél arra kell ügyelnünk, hogy maga a tulajdonképeni antenna semmi mással, mint a készüléknek arra szolgáló szoritócsavarjával ne érintkezhessék s hogy ezt elérhessük, az antennát a felfüggesztéseknél el kell szigetelnünk, vagyis olyan anyagot kell közbe erősitenünk, amely anyag az elektromos hullámokat nem engedi át Erre a legalkalmasabbak az u. n. porcellán tojásszigetelők, melyeket a drót mindkét végéhez erősitünk, esetleg többet is (inkább többet, mint kevesebbet pl. végenként 3—5 drb.-t)

Az antennát amennyire lehet, magasan szereljük fel de legalább 4—5 méterre a földtől. Ahol a viszonyok megengedik, a háztetőre s ott is egy kissé kiemelkedve. Kerüljük azonban, hogy telefon, táviró, vagy világitási vezetékekkel párhuzamosan feszitsük ki, mert azok könnyen zavarhatnak a tiszta vételben.

A legideálisabb, ha csak egy szálat feszitünk ki, de ha a hely nem engedi meg, ugy egymással párhuzamosan több (2 - 4) szálat is huzunk, melyeket középen egymással összekötünk, egy szállal vezetjük a készülékhez. Az összekötéseket, ott, ahol egyik drótot a másikhoz kötjük; ajánlatos forrasztani, mert csak a forrasztott részek adnak feltétlenül biztos összeköttetéseket.

Amennyire lehet, a levezetésnél a legrövidebb utat válasszuk, vigyázzunk azonban, hogy a levezetésünk sehová hozzá ne érjen. Legalkalmasabb a lakásba való bevezetést a szoba ablakán keresztül eszközölni, hol az ablakfélfába egy lukat furunk, azon keresztül egy üvegcsövet dugunk át s abban vezetjük be a drótot.

Igen fontos szabály az, hogy az antennát, ha nem használjuk, földelni kell, hogy esetleges villámcsapásoknál az antennába jutott erős villamos áram utat találjon közvetlenül a földbe s ne tegyen esetleg kárt a lakásban.

Következő számunkban a világitási vezetékről, mint antennáról és a földvezetékről fogunk irni.

Rajta, fiuk, szerezzétek meg az engedélyt a postától s készitsétek el az antennátokat, hogy a legközelebb leirt módon sajátkezüleg készitett készülékekkel ti is tudjátok már a hazai müsorokat hallgatni.

M. Gy.

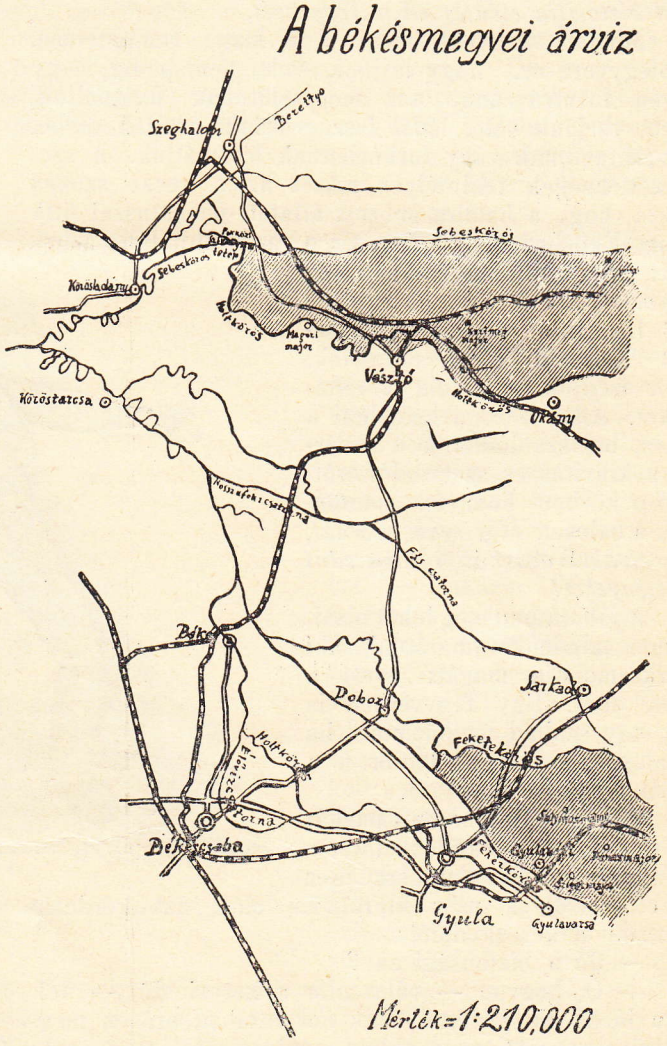

Mult számunk árvizbeszámolóján e rajzon nem volt látható — technikai hibából — az árvizboritott terület. — Ezt ma pótoljuk azzal, hogy Gyulánál magyar területen kb. 60.000 hold, Vésztőnél kb. 80.000 hold termőföld került viz alá.

A síelés.

II.

A síelés turáni sport. Mi magyarok és turáni testvéreink még a sportban is ősi foglalkozásainknak, a közlekedésnek a sportjait (lovaglás, síelés, evezés, turistaság, vadászat stb.) szeretjük jobban. A labdarúgás és más városi és látványos ügyeskedések kevésbé nőttek a lelkünkhöz, azokra csak akkor szoktunk fanyalodni, ha nem érünk rá a szabadba kijutni.

A síelés őshazája az Ural és Altai hegység vidéke, a honnét a finnek hozták hazájukba: Suomiba (németül: Finland) és használták már 1500 év előtt is téli hadjárataikban. Innen terjedt aztán el Norvégián keresztül mindenfelé.

Egy telemark lendület.

Nálunk a B. B. T. E. néhány tagja (Demény, Holfeld, Bély stb.) és a magyar Turista Egyesület (Téry, Dőri, Déry, meg annak egyetemi osztálya) hozták úgy 30 évvel ezelőtt, de a háború után kezdett csak igazán divatba jönni. Ma külön síszövetség intézi a sísport ügyeit s ennek a Cserkészszövetség is tagja.

Sível Tuorda (lapp) 21 óra alatt 200 nál több kilométert futott változatos terepen. Ugrásnál már Magyarországon is ugranak akkorákat, mint egy háromemeletes ház, de a külföldön már háromszor akkora ugrások is fordultak elő. Versenyeken jóval nagyobb gyorsaságot lehet elérni, mint a futásnál, különösen lesiklás közben.

Mi cserkészek természetesen nem az ugrást és a versenyfutást tartjuk főcélunknak, nem a különböző meglepetéses mutatványokat gyakoroljuk a legszivesebben, mert mindez csak iskola, csak előkészület ahhoz, hogy a „terepen" jól, biztosan és fáradság nélkül tudjunk mozogni, egyúttal pedig szórakozás, időtöltés akkor, mikor nem mehetünk távolabbra A futó- és müversenyek, meg a különböző különleges cserkészversenyek arra jók, hogy a síelés minél tökéletesebb megtanulására késztessék a kezdőket, de a cél mégsem az, hogy jó versenyzőkké legyünk, hanem inkább az, hogy szép kirándulásokat tudjunk csinálni.

Versenyhez sok gyakorlat és előkészület is kell, egészen annak kell élni, ha valaki igazán nagy eredményekre vágyik. Erre pedig a cserkésznek rendesen nincs ideje, ha más kötelességét nem akarja elhanyagolni. Ezért a cserkész sohasem fog búsulni, ha valamely versenyen részt talál venni és lemarad olyanok mögött, akiknek több idejük volt magukat gyakorolni.

A január 24-ére kitűzött cserkészsíversenynek is az tehát a célja, hogy azon tanuljunk, nem pedig az, hogy más csapatok elől mindenáron elhódítsunk néhány díjat.

Kirándulóhelyeink közül a fővárosiak leginkább az Apácák telkét, a Normafa és Anna kápolna vidékét járják, látogatott helyek a hüvösvölgyi nagyrét, a Hármashatárhegy, a Csillebérc és Makkos Mária is. Az igazi cserkész — ha csak teheti — nem elégszik meg azzal, hogy mindég ugyanazon a helyen csúszkáljon, hanem felkeresi a Nagyszénást, a csiki hegyeket, a tétényi fensikot is, ha van pénze villamosra, elmegy a Dobogókőre is.

Nagyon szép helyek és jó síterületek a távolabb fekvők között a Börzsöny, a Bakony, a Mátra és a Bükk is. Magasabb hegyekben állandóbb és mélyebb a hó, ami nem is csoda, hiszen minden 100—150 méter emelkedés a levegő körülbelül 1 foknyi lehülésével jár, úgy hogy mikor a városokban már el is felejtették a havat, sokszor még vigan lehet akár versenyeket is rendezni, különösen az északi fekvésü lejtőkön.

Néhány alföldi helyet kivéve alig van csapatunk, amely rövid utazással ne tudna olyan havas lejtőket elérni, ahol a karácsonyi szünet alatt meg lehet a síelést tanulni. Csak akarat kell hozzá.

És ha végképen nem lehet sielnünk, legalább járjunk télen is a szabadba, szokjunk hozzá a hideghez, a tájékozódás és járás nehézségeihez, hogy ha aztán síhez tudunk jutni, már csak annak fortélyai legyenek ujak, maga a téli turistaság pedig megszokott ismerősünk, Ha csapatunk nem megy téli táborba, talán tudunk engedélyt szerezni, hogy más csapattal mehessünk, Törekedjünk mindenképen arra, hogy amikor csak lehet. menjünk télen is *ki a szabadba!* *Zsembery Gyula dr.*

MEGJELENT A MAGYAR CSERKÉSZ NAPTÁRA 1926-RA.

Karácsonyra szétküldtük az 5 ives, kemény, zöld szines boritéku, élénk változatos naptárt az előfizetőknek. — Közli az összes tisztek, segédtisztek, csapatok névsorát, a szövetség és az összes kerületek adatait. A minden cserkésznek nélkülözhetetlen könyv :: **ára 12.000 korona** a kiadóhivatalban. ::

Ilyen az igazi síterep.

Életmentő cserkészek.

1925 őszén az ujpesti szigeten megtartott budapesti Jamboreen tüntette ki Magyarország főcserkésze: gróf Khuen-Héderváry Károly az első nyolc életmentő magyar cserkészt az életmentők mellét diszitő cserkészkitüntetéssel Ezek nyolcan voltak az uttörők, kiket ma, holnap, holnapután követni fog az a sok cserkész, akik szintén érdemeket szereztek arra, hogy az életmentőknek járó kitüntetést büszkén viselhessék. Az első nyolc uttörő nyomába máris ujabb 14 lépdel, kiket a Főcserkész ur karácsonykor tüntetett ki. Szeretnénk részletesen közölni az életmentések minden adatát, azonban helyszüke miatt csak vázlatosan ösmertethetjük a szebbnél szebb eseteket.

Az életmentő cserkészliliomot megkapták:

Kszel Béla, III. o. cserkész, az egri Bornemissza Gergely csapat tagja, mivel 1925, aug. 28-án egy égő spirituszszal leöntött inastársát a megégés veszélyétől megmentette s a mühely meggyulladását megakadályozta. Gallassy Dezső asztalosmester jegyzőkönyvben a következőket mondja: „Kszel Béla tanuló gyors és eredményes munkája igy megmentette a mühelyt, melynek elhamvadása, a benne felhalmozott rengeteg butor miatt nagy veszteséget jelentett volna."

Dr. Temesváry István, orvos és államtudor, jogakadémiai magántanár a Ferencz József rend lovagja háromszoros sebesülési érem tulajdonosa a 294 sz. egri „Eszterházi" csapat tisztje, mivel 1925. máj. 2-án egy fuldokló gyereket, a viz alá utánauszva, a felszinre hozott s az életnek megmentett.

Bodnár Béla, *Bokor* Zoltán és *Lukács* Gyula segédtisztek, valamint *Simó* Zoltán öreg cserkészt, a 296 „Hunvadász" csapat tagjai, mivel 1925. máj. 24-én a Magyar Atletikai Clubnak a dühöngő déli széltől felkorbácsolt hullámokban elmerült 8 regatta csónakjának hajótörésekor a M. A. C. hivatala jelentése szerint: „látva a hajótörött evezősök halálveszedelmét, azonnal segitségükre sietett és a tomboló viharban két méter magasságot meghaladó hullámokkal dacolva. a hosszu küzdelemben már-már erejük fogytán lévő evezősöket, átgondolt, tervszerü és gyorsan végrehajtott mentési munkával a biztos halálból kimentve, testvéri szeretettel fogadta és később hazaszállitotta". A Magyar Atletikai Club minden mentő cserkésznek ezüst érmet adományozott.

Alföldy Alajos cserkésztiszt, mivel 1925. jul. 10-én a doromláson táborozó 128. „Thököly" csapat tábora mellett a Dunában fuldokló Facskó Mihályt kimentette. Vitéz Ujváry Géza erdőmester és Parthy József főerdőmérnök jegyzőkönyvben a következőket mondják: „... az erdősaroknál lévő örvénybe került, elmerült. Segélykiáltására társai nem mertek érte bemenni, mire Alföldy Alajos, a 128 sz. cserkész csapat tisztje csónakba ugorva a fuldoklóhoz evezett, akit az utolsó pillanatban sikerült az örvényből kimenteni."

Janecskó Andor, *Tóth* Kálmán, *Fürst* László, *Hóbl* Károly, *Grósz* András, *Imre* Gábor és *Kotter* Gábor öreg cserkészek, mivel 1925. máj. 24-én a háborgó Dunában több felborult csónak bennülőit kimentették. A „Magyarság" ezeket irja: a „Pesti Szent Imre Kollégium és Regnum Marianum" öreg cserkészei valóban csodákat műveltek, amikor három, a parton talált csónak segitségével fáradhatatlanul, gyors munkával egymásután kimentették a fuldoklókat és partra vontatták a csónakokat is. Másfél órán keresztül ugyszólván szünet nélkül folyt az emberfeletti viaskodás a háborgó elemekkel, de egyetlen emberélet, egyetlen szerelvény sem esett áldozatul a viharnak. Hir szerint több mint kétszáz csónakot ért baleset a vasárnapi szélviharban s az, hogy emberéletben nem esett kár, elsősorban hőslelkü cserkészeink érdeme".

A fenti 14 kitüntetett cserkésszel 22-re emelkedett az életmentő jelvénnyel kitüntetett cserkészek száma.

Pejtörő kuktáknak részére.

Melegen tűzött le a nap a táborra, mikor a főszakács azt mondotta Pistának, az ügyeletes kuktának: „Hozz egy liter vizet a forrásról, Pista!"

Mikor azonban Pista literes ürmértéket kért, a főszakács nevetve mondotta: „Ugy nem vicc! Hanem hozzál ugy pontosan egy litert, hogy csak ez a 12 literes és ez a 7 literes vödör áll rendelkezésedre" — ezzel a főszakács átnyujtotta Pistának a két vödröt.

Pista pedig ügyes cserkész volt, nem mult el öt perc s már hozta a pontosan kimért egy liter vizet.

Hogyan tudta ezt kimérni?

Pályázati határidő: január 30. — Jutalom: 50, 30, 20.000 korona vagy könyv.

Az eljövendő tábor.

Mig odakünn csillogva hull a hó
S a Duna felett süvit a téli szél,
A kandallónak czer apró lángja
A Balatonról, táborról mesél.

Emlékezem. Im: feltámad ujra
A nyár ragyogó sok-sok álmodása,
A fehér sátrak, madárdal a légben,
Tábortüzeink vidám lobogása.

A vig kacagás, a bus kurucdal,
A takarodó messze halló hangja,
Csillagos éjjel az esti imádság,
A kis falucska kongó, bus harangja.

A Balaton-part ezer apró fénye,
Mely összeolvadt a csillagos éggel,
Virrasztásom az alvó tábor felett
Holdvilágos, langyos nyári éjjel.

A lombsuttogás, a szél zizegése,
Viharos éjjeken kemény üzenet:
Ki itt virrasztasz alvók álma felett,
Magyar cserkész vagy, soha ne feledd.

És nem felejtem. Itt kisért a tábor,
Az elmult nyár, mig kinn süvit a szél...
A kandallónak ezer apró lángja
Az eljövendő táborról beszél.

Lévai Alajos
174. Ganz cs. t.

Tüzijáték készités.

Még csunya, esős-havas idők járnak erre mifelénk, de már megindult a meghitt cserkészotthonokban a munka, hogy a nyári nemzeti nagytáborban a csapat amugy istenigazában — kitegyen magáért. Sok terv, kedves ötlet pattan ki a cserkészkobakokból, hogy mivel lehetne a tábort még szebbé tenni s milyen meglepetésekkel lehetne a döntőbiráknak, na meg a t. közönségnek kedveskedni.

Nem utolsó helyen áll ezek között a tüzijáték sem, amely egy jól sikerült tábortüz kedves hangulatát sikeresen fokozhatja. Hogy megkönyitsem az ezzel foglalkozók munkáját, elmondom itt pár, *gyakorlatban legjobban bevált* szines fényt adó tüzijáték keverék készitési módját.

Előrebocsájtom, hogy az itt leközölt keverési arányokat pontosan meg kell tartani, mert igy lesz csak tüzijátékunknak szép erős fénye, mely nem csak a közelben álló, de a távolabbi tárgyakat is képes lesz megvilágitani. Ezért egy pontos kis mérlegre van szükségünk (levélmérleg is megfelel e célra). Az anyagokat keverés után jól zárható bádogdobozba vagy üvegedénybe zárjuk el. Erre azért van szükség, hogy sok nedvességet ne szivjanak magukba a hygroszkopikus anyagok. Az esetleg nedvesen vásárolt anyagokat is e ő ször kiszáritjuk. Mivel nem minden keverék tartható el huzamosabb ideig, két csoportra osztva fogjuk tárgyalni.

Sokáig eltartható keverékek:

Fehér:

60 sulyrész Kalium nitricum (kalisalétrom)
20 „ Kénvirág
15 „ puskapor (u. n. lisztlőpor)
5 „ Stibium sulfuratum nigrum (antimonit)

Zöld:

12 sulyrész Barium nitricum (Barium nitrát, mérges!)
3 „ Kalium cloricum (Káliumklorát, mérges!)
3 „ Kénvirág

Kék:

60 sulyrész Káliumchlorát
25 „ Cuprum cloratum (rézchlorid, zöld só, mérges)
15 „ Kénvirág
(Gyengén világit)

Rózsaszin:

35 sulyrész Káliumchlorát
22 „ Kén
22 „ Kálisalétrom
20 „ Krétapor
1 „ Kindrusz (korom, drogeriában árulják tisztán)

Ezek a keverékek sokáig eltarthatók, aránylag nem drágák, szép élénk fénnyel égnek. A káliumkloratot tartalmazó keverékek kisebb-nagyobb mértékben robbanékonyak is, ezért *ütődéstől* óvandók, egyébként nem veszélyesek.

Rövidebb ideig eltartható keverékek:

Vörös:

45 sulyrész Strontium nitricum (Strontium nitrát)
30 „ Káliumklorát
18 „ Kénvirág
6 „ Antimonit (stibium sulf. nigr.)
1 „ faszén

Lila:

35 sulyrész káliumklorát
25 „ strontium nitrát
16 „ kén
14 „ kénkarbonát (hegyikék, festékkereskedésben is kapható)

Ez adja a legszebb, leghangulatossabb megvilágitásokat mert fényereje állandóan változik.

Sárga:

60 sulyrész kálisalétrom
24 „ kén
10 „ nátronsalétrom (Nátr. nitricum)
6 „ faszénpor.

Ez utóbbi keverékek nedvességtől gondosan óvandók A keverést legtanácsosabb porcellán vagy üveg-edényben végezni (pl. tányérban). Az anyagokat poralakba vegyük. Ha mégis csak darabosan volna egyik-másik kapható, mozsárban óvatosan megtörjük és átszitáljuk.

A keverékeket vékony 2—3 cm magas csik alakjában hintsük le a földre (ha a föld nedves, bádog vagy deszkalemezre) esetleg különböző mintákat lehet egy vagy több szinből alkotni s azt több helyen egyszerre meggyujtva valóban tündéri szépségü látványt varázsolni a nézők szeme elé. Ez már a ti cserkész leleményességtek dolga. Remélem, nem lesz benne hiány!

Révész Erich.

Sí-verseny.

A „Magyar Cserkészszövetség„ 1926. január 24-én, Budapesten *második cserkész siversenyét* rendezi. A versenyt a Cserkészszövetség megbizásából a 2. sz. budapesti kegyesrendi főgimnázium cserkészcsapata intézi.

1. Feltételek: 1. A versenyen csak olyan cserkészek (s. tisztek, tisztek, öreg és véncserkészek) vehetnek részt, akik már legalább négy hónapja tettek fogadalmat és ezt a verseny megkezdése előtt az inditónál cserkészigazolványukkal igazolják. 2. Nevezési dij: az I. oszt. versenyzőknek 10.000 K., a II. és III. osztályuaknak 8.000 K, ill. 6.000 fejenként. Az egyes versenyszámokra külön nevezési dij nincsen. 3. A nevezéseket csapatpecséttel ellátva *legkésőbb* 1926. január 22 déli 1 óráig kell eljuttatni a rendező csapathoz (IV. Piaristautca 5 félemelet 11. cserkészotthon) hol minden hétköznap 1-től fél 2 óráig bővebb felvilágositás is nyerhető. E nevezésnek tartalmaznia kell a nevező csapat nevét, szervező testületét, pontos cimét a versenyzők pontos születési dátumát, fogadalom tételének idejét, rangját és foglalkozását. A nevezési lapot a csapatparancsnok irja alá. 4. Hiányos nevezések érvénytelenek. 5. A csapatok korlátlan számban indithatnak járőröket. 6. Tartalék versenyzőket tetszésszerinti számban lehet benevezni, az esetleges kényszerü változtatásokat a versenybiróság a legnagyobb jóakarattal óhajtja elbirálni. 7. Egyénileg csak oly csapatok tagjai nevezhetők, kik járőrt számuknál fogva nem alkothatnak, megjegyezve, hogy a járőrversenyekben indulók egyszersmind egyéni elbirálásban is részesülnek. 8. A futópályát szines papirszeletekkel jelöljük, a meredekebb lesiklásokra és fordulókra más szinü jelzés figyelmeztet. 9. A versenyzők cserkészruhában jelennek meg. 10. A versenyt kedvezőtlen időjárás esetén elhalasztjuk. 11. A versenybiróságnak joga van az egyes versenyszámokat akár egészben, akár csak egyes járőrökkel is megismételtetni. 12. Egyebekben a Magyar Sí Szövetség versenyszabályai az irányadók.

II. Program. 1926. jan. 23. 17 órakor a statszámok kisorsolása, a versenypálya, fontosabb versenyszabályok és tudnivalók kihirdetése a rendező csapat otthonában, ahol minden résztvevő csapat kiküldöttjével köteles résztvenni. 1926. jan. 24-én d. e. 11 órai kezdettel verseny az alábbi nyolc számból.

I. Elsőosztályu (4 tagu) járőrverseny. (18 évet betöltötteknek) 1. távverseny, kb. 4 km. változatos terepen. 2. müverseny az alábbi gyakorlatok alapján: a) slalom (sorozatok akadályok kikerülése) b) egyenes, gyors lesiklás, hirtelen megállás (krisztánia, telemark, terepugrás stb.) c) szabadon választott gyakorlat.

II. Elsőosztályu egyéni verseny az előbbi keretében.

III. Másodosztályu (4 tagu) járőrverseny (16—18 éveseknek) bőv. II.az I. számot.

IV. Másodosztályu egyéni verseny az előbbi keretében.

V. Harmadosztályu (4 tagu) járőrverseny (16 éven aloliaknak) 1. 1—1.5 km hosszu lesikló verseny. 2. müverseny: a) slalom b) szabadon választott gyakorlat.

VI. Harmadosztályu egyéni verseny az előbbi keretében.

VII, Távverseny a magy. kir. honvédelmi miniszter ur örökös vándordijáért „a legjobb cserkész sifutójárőrnek" 4-es járőrök részére. Eldöntése az I. és III. szám 1. alatt. E versenyhez külön járőr nevezendő meg, tagjai korhatára 16—20. Védő a 7. sz. Erőss Gusztáv cs. cs.

VIII. Küzdelem a legjobb sielő cserkészcsapat ciméért. Védő a 2 B. K. G. cserkészcsapat.

III. Dijak. Gróf Khuen Héderváry Károly, Magyarország Főcserkészének örökös vándordija a legjobb sielő cserkészcsapatnak.

A honvédelmi miniszter ur örökös vándordija a legjobb cserkész sifutó-járőrnek. Azonkivül 13 tiszteletdij, 20 versenydij, érmek és oklevelek.

Pályázat.

Dugó Jani, mint bölcs Salamon

„Anyám az álmok nem hazudnak" irja Petőfi s ugyanezt az idézetet mondta sorsdöntő komolysággal Dugó Jani segédőrsvezető barátunk, amikor a látogató nap befejeztével 5 egész tortát adtak át a jóságos szülők a nagyreményü „Kakuk" őrsnek. A csapatnak még két őrse volt, ezek közül az egyik, a „Galambok" három tortát kaptak, a harmadik őrsre, a Pacsirtákra" ez alkalommal rossz világ járt, nem kaptak egyetlen egy tortát sem.

A három őrsnek 24 cserkésze volt, minden őrsben nyolc-nyolc, akik üdvrivalgással fogadták azt az ötletet, hogy a nyolc tortát egyformán elosztják s megeszik, mert utóvégre vagy van cserkésztestvériség vagy nincsen.

Eddig minden rendben lett volna, de most jöttek a komplikációk.

A megvendégelt „Pacsirta" őrs egyik papája meghallotta az elegáns megvendégelést s elhatározta, hogy megjutalmazza a két önzetlen őrsöt; s ezért a legközelebbi látogató napon 8 egész tortát hozott a két őrsnek de mikor átnyujtotta, csak egy kikötést tett:

— A nyolc tortát a lehető legigazságosabban kell a két őrs között kiosztani.

Mint vállalkozó szellemü fiu, Dugó Janika vállalta a biráskodás szerepét, de mielőtt döntött volna, tanácskozásra hivta egybe a „Kakukokat" és „Pacsirtákat".

Voltak, akik azt az álláspontot képviselték, hogy mindegyik őrsnek 4—4 torta jár.

Voltak mások, akik azt állitották, hogy a „Kakuknak“ 5 torta, a „Galamboknak“ három torta jár.

Dugó Jani pedig hosszas számolás után a következőleg döntött.

— Az én őrsöm, a „Kakuk“ őrs kap 7 tortát a nyolcból, a „Galambok“ pedig kapják a maradék 1 tortát.

*

A kérdés most az, hogy melyik álláspont helyes a három közül, melyik felel meg legpontosabban az igazságosság szellemének. A megfejtést röviden meg kell indokolni. Határidő jan. 30. Jutalom: 50, 30, 20.000 K, vagy könyv.

—

A mult számunkban hirdetett *„Mi a vége“* pályázat megfejtésének beküldési határidejét január 25-ében állapitottuk meg. A rendkivül érdekes pályázat alaposan próbára teszi a Magyar Cserkész „sas-szemü megfigyelőinek“ következtető készségét. Várjuk a pályázatokat.

„Szerkocsi vagy hátizsák?“ pályázat eredménye:

I. Huber András 38. „Honvéd“

II. Varannai István 3. R. M.

III. 172. „Erő“ „Sas“ őrs.

Azt a problémát, miképen jobb a felszerelést szállitani, szerkocsin vagy hátizsákon-e, a nyertes pályázat a következőképen oldja meg:

Szerkocsi vagy hátizsák ez a probléma. De én ugy tartom, hogy mindent módjával. Jól is nézne ki egy olyan cserkész csapat, mely készülődik a 3 heti „Nemzeti nagytáborba“ és a fiuknak amugy is tömött hátizsákjába belerakná a tüzhely platnit, csöveket és egyéb hasonló jószágokat. De az is furcsa volna ha 1—2 napra menne a csapat kirándulni a hegyek közé szerkocsival, hogy 25 dk. kakao 2 csákányt és más apróságot vagy 10 kg sulyban egy 80—100 kg súlyú szerkocsin vigyen. Most már lássuk, hogy mikor kell szerkocsi és mikor hátizsák.

Ha egy csapat nagytáborba megy, menjen bárhova akár a hegyek közé akár viz mellé vagy más helyre *szerkocsi kell.* Mert a csapat holmit nem lehet csak ugy szétosztani a hátizsákba, kézbe ugy, hogy 1 cserkész 4—5 csomagra vigyázzon.

A hátizsák ilyenkor tömve van a saját holmival és különben sem szabad tulterhelni a fiukat. Azt mondhatná erre valaki hogy Pesten és a táborhelyen lehet kocsit fogadni amely a csapatholmit, mely hátizsákba és kézipodgyászba van süritve, elszállitaná. Erre nagyon könnyü válaszolni. Gondoljon az illető arra, hogy ez a 2 fuvar oda és vissza minimum 400.000—500.000. kor kerül. Ezért az összegért egy szegény fiut el tud a csapat vinni táborba, vagy tud felszerelést vásárolni, vagy oda adja a cserkészházra, ha van szerkocsija. Ha nincs, vegye meg ebből az összegből.

Szerkocsira szükség van akkor is, ha a csapat csak 1 napra megy ki a város közelébe gyakorlatozni és kell vinni a sátrat és egyéb felszerelést. Esetleg egy őrs megy csak ki. Attól a kis elemózsiától talán el is férne a felszerelés a hátizsákban. De miért, mikor a hátizsákot is fel lehet tenni ilyenkor a kocsiba és mozgásában semmitől sem gátolva 4 cserkész vigan huzza a szerkocsit hegynek fel, völgynek le minden fáradság nélkül.

Itt azt kérdezhetné az illető döntőbiró, hogy ha minden fiu visz hátizsákot amelyben el lehet osztani a felszerelést minek a kocsi? Hogy minek? 1.) Ha 1 őrs megy ki gyakorlatra (8 cserkész) talán el sem birnák, mig igy 4 pihen és 4 huz felváltva. 2. Ha csapat megy (32 cserkész) nem lehet a terhet pontosan kidekázni minden cserkészre igazságosan, hacsak fel nem szabjuk pl. a ponyvát és igy tovább. Ezért a terhet legfeljebb 8—10 fiu között lehet felosztani. Hogy váltani is lehet, az tény, de gondoljuk el mennyire fog az a 10 fiu elfáradni, ha a kocsit tolják és mennyire fognak kiizzadni és fáradni, ha a hátukon van a teher.

Csak *hátizsák kell,* ha mozgó táborba megyünk. Mert ez ritkán tart 15 napnál tovább, igy ruha és egyéb egyéni teher. redukálása mellett a sátorponyva (könnyü tipus) élelem és a legszükségesebb csapatholmi elfér a hátizsákban. Hogy ilyenkor nem lehet szerkocsit vinni az könnyen belátható. Pl. egy kilátóhoz bajos felmászni szerkocsival, s ha valakit őrnek hagyunk akkor az már nem láthatja azt, amit mi. Itt már azt hiszem mindenki érzi, hogy, hol a hiba.

Tehát röviden összefoglalva: Nagytáborba, gyakorlatra, hová sok csapatholmit kell szállitani, oda szerkocsi kell. Kirándulásra, turára, mozgó táborba és *nagytáborba az egyéni felszerelés részére* hátizsák kell.

KRÓNIKA

Sátorlapok ujraimpregnálása.

A mult év folyamán beszerzett sátorlapok impregnáltsága kivánnivalót hagyott maga után. Evégből azok ujraimpregnálását biztositandó, a gazdasági hivatal azt a megállapodást létesitette a Magyar Kender és Lenipar, Juta R. T.-gal, hogy ujszegedi gyárában kézi impregnálással, szétfejtés nélkül vállalja a sátrak és sátorlapok ujra-impregnálását, m-ként 5000 K-ért, a szállitási költségek nélkül, az átvételtől számitott 3 heti határidőre való visszaszállitási kötelezettséggel, de természetesen most a téli időkben.

Midőn ezt a csapatokkal közöljük, kérjük, hogy ha az impregnálás szükséges, sátorlapjaikat közvetlenül, megfelelő jelzéssel ellátva, Magyar Kender és Lenipar Ujszeged cimre küldjék, vagy pedig, különösen pesti csapatok, a gazdasági hivatalon keresztül juttassák a gyárba.

Orsz. gazdasági hivatal.

A 31. Kossuth csapatban egyetemi hallgatókból álló öregcserkész raj alakult. Az eddigi munka a szervezés az ügyrend megalkotása és az öregcserkész III. oszt. próba elvégzése volt. Az öregraj tagjai testvéri szeretetükkel hathatósan támogatják az iskolai csapat munkáját.

A Falu: Bodó János és Bodor Antal dr. lapja gyönyörü, 5 ives karácsonyi számmal örvendeztette meg olvasóit. A szép, és bő képanyaggal diszitett lap sok talán a falusi élet minden mozzanatát felölelő érdekes cikke alkalmas arra, hogy a falu szellemi megszervezésének ügyét szolgálja. Mert a paraszt, a gazda a maga egyszerü anyagi megélhetésén át nézi a haza ügyét. Hogy belássa, hogy az ország más részének baja az ő baja is, ahhoz a szellemi látókörének tágitása, az ő szellemi kioktatása kell. A mi hazánk is akkor tud nagy eredményeket elérni, ha az együttérzés szelleme minden néprétegnél közös vágyakat kelt. Ha mindenki egyidőben, minden erejével kivánja az ország területi épségének helyreállitását, aki csak e határon belül és kivül magyarnak szerepel, akkor abban a pillanatban az meg is lesz. Ebben az öntudatos munkálkodásban mi egyek vagyunk a „Falu“-val.

A rendőri gyermekbiróság Segélyalapja által január 16-ára hirdetett hangverseny tecnikai okokból elhalasztatott és f. é. február 20-án szombaton este fél 11 órakor lesz megtartva a „Zeneakadémián“.

A 18 Lóczy csapat dec. 27.-től 31-ig téli túrát rendezett a Börzsönyi hegységben, Póka Gyula cserkésztiszt vezetésével a Magas Tax erdőőri lakát elérve, onnan, mint középpontból tettek kirándulásokat. Voltak a Nagy Hideghegy, Nagy Inócz csucsokon, a Szabókőnél, a Fultán keresztnél, s a hegység legmagasabb pontján, a Csóványoson (939 m), befejezésül pedig Nógrád várának romjait tekintették meg.

Parancsnokváltozás. Janson Vilmos cserkésztiszt nagy elfoglaltságára való tekintettel megvált a 242 Törekvés cserkészcsapat vezetésétől. A csapat parancsnokságát Leyrer Tivadar tanonciskolai igazgató vette át.

I. KERÜLET.

Tisztigyülés. január 27.-én d. u. 6 órakor a Verbőczy R. G. 7. sz. csapata (I. ker. Attila utca 1—3.) tornatermében lesz. Tárgysorozat: 1.) Folyóügyek. 2.) Kerületi matiné és csapatszemle 3.) Tisztitanfolyam és őrsvezetői tanfolyam megbeszélése. 4.) Cserkészigazolványok megujitása. 5.) Inditványok. Inditványok a tisztigyülést megelőzően 8 nappal a kerület titkárságához adandók be.

II. Kerületi Intéző Bizottsági ülés január 28-én d. u. 6 órakor lesz a kerület hivatalos helyiségében. Kérem az I. B. tag urakat, hogy az ülésen, fontos ügyekre való tekintettel teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

III. Az I. Ker. tisztipróbát január 29-én délután 5. órakor tart a kerület hivatalos helyiségében.

Az első kerület cserkésztiszti tanfolyama folyó hó 21-én csütörtökön 6 órakor kezdődik a Tudományegyetem Muzeum körüti épületében. A tanfolyam husvétig tart. Minden alkalommal két előadás lesz, közben 5 perc szünettel. Kérjük a cserkésztiszt testvéreinket, hogy az előadásokon pontosan jelenjenek meg. Első alkalommal a *Gyermekpszihologiáról* Dr. Koszterszitz J., a *Vezető viszonya a cserkészhez* cimen pedig Vidovszky Kálmán fog előadást tartani.

A cserkészházért. Az I. budapesti kerület a cserkészház érdekében rendezendő ünnepélyek programpontjául egy rövid, vig szindarabot adott ki, melyet Bánlaky Ödön cserkésztiszt irt s a kerületnek fölajánlott. A szindarab alkalmas arra, hogy egyrészt a cserkészház javára rendezendő ünnepélyeken a cserkészhumort aktuális keretben képviselje, másrészt pedig módot nyujtson a parancsnoknak arra, hogy — komolyra forditva a dolgot — néhány propogáló szót szóljon a cserkészház érdekében vendégeihez. A kerület az összes befolyó jövedelmet a cserkészház javára forditja s ép ezért ezuton kéri a testvérkerületeket és csapatokat, hogy minél nagyobb számu megrendeléssel és propagálással mozditsák elő a füzet elhelyezését. A füzet ára — tekintettel a nemes célra — legalább 15.000 K, egy-egy előadás után pedig az

előadó csapat részéről legalább 50.000 K, melyet a füzethez csatolt postatakarékpénztári befizetési lapon lehet a Szövetség pénztárába utalni. A megrendeléseket kérjük a szerző cimén (Banlaky Ödön, Budapest, III., Szemlőhegy-u. 16.) eszközölni.

VI.—VII. KERÜLET.

A 280 Ö. cserkészcsapat parancsnokát, Babics Endrét Budapestre helyezték át. A csapat bankett keretében búcsuzott el parancsnokától. A csapat vezetését Józsa Árpád vette át. A most épülő Hősök temploma javára a csapat kétszer hozta szinre Szigligeti: Liliomfi c. vigjátékát. A darab zenéjét Herczeg István cserkész szerezte és a cserkész zenekart is ő tanitotta be. Havonta a vezetők bevonásával a parancsnok megbeszéléseket tart, melynek célja a csapat keretén belül kipróbálni azokat a terveket, mely az öregcserkész csapatnak müködési lehetőséget biztosit.

A 651. számu br. Eötvös József cserkészcsapat két rajban, öt örsben 37 fiuval folytatja munkáját. A novemberi film előadáson a csapat jól sikerült ének számmal szerepelt. A csapat január hóban tea, est keretében szándékozik fogadalmát ujitani.

A kaposvári 151. sz. csapat karácsonyi háziünnepélyre rendezett. A jövedelemmel a csapat szegénysorsu kiváló cserkészeit jutalmazza meg.

November hó 29-én tette le a 43—L. Zrinyi Kata leánycserkészcsapat fogadalmát. A csapat jelenleg négy egyéves cserkészből áll, de már számos jelentkező ujonc vár kiképzésre a cserkészmunkában. Vezetőjük Ittzés Sarolta.

A 47. sz. P. C. F. cserkészcsapat 925-ös krónikáját, a munkás és eseménydus évhez méltóan fejezte be a karácsony estjén tartott családias karácsonyfa ünnepély, melyen a VII. ker. tisztikara is jelen volt. A fiuk, régi cserkészeink, szülők és a csapat jóbaráti szeretet jegyében összeforrva ünnepelték a kis Jézus születését. Sikerült műsor vezette be az estét, melyet szavalatok, ének, zongora számok és egy betlehemes, játék tettek változatossá és vonzóvá. Műsor után párolgó tea mellett töltötték el az estét a megjelentek. Az ünnepély legszebb sikerének tulajdonitható az, hogy közelebb hozta egymáshoz a szülőket és a csapatot, mely kapcsolat egyik legfontosabb biztositéka cserkész munkánk eredményének.

X. KERÜLET.

A kerület vezetősége közli az összes csapat parancsnokságokkal: a kiadások csökkentése végett a kerület f. é. január 15-től kezdve semmiféle különleges nyomtatványt nem készit, hanem összejöveteleit, határozatait, felhivásait, tisztigyüléseit, ünnepélyeit stb. a Magyar Cserkész és Vezetők Lapjában a X. kerület rovatában teszi közzé. Kivételt képez az Intéző Bizottsági ülések meghivója melyet továbbra is postán küldünk. Ezért felszólitjuk az összes parancsnokságokat hogy ezt a rovatot állandó figyelemmel kisérjék.

A kerület „Gazdasági hivatala“ felszólitja mindazokat a csapatokat kik a kerületi tagsági dijat még nem küldték be, azt haladéktalanul folyósitsák, mivel kedvezmények és segélyek elbirálásánál, ahol a pontosság és kötelesség döntő befolyásu könnyen csalódás érheti ezeket a csapatokat. Csekk számla száma: 44619.

Az angol nyelvtanfolyam leckéinek közlésével — sajnálatunkra — mindaddig várnunk kell, amig a megrendelt szükséges speciális betütipusokat el nem készitik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. L. *Vakációban. A cserkész.* Hát elrepedezett a lelked, Lajoskám. Az a jó vers, amelyiknek minden sorában az egész költői lélek benne van. Ez a kritikám is. Hiszen azért szeretettel fogadtam, de közölni nem lehet, mert ezek kigondolt, müversek, erőltetett valamik, nem érzelmek előretörései. — **H. B.** *Este a körúton.* Jelentéktelen apróság, mely csak úgy lenne közölhető, ha formai vagy verselési müvészete lenne. — **Miért áll össze a só?** A közönséges használatban lévő só hygroskopos, azaz vizszivó anyagokat tartalmaz. A vendéglőkben a sószóróban ugy nevezett kristálysó van, mely nem szivmagába nedvességet s ezért egyenletesen fedi be a beszórt felületet. Ajánlhatjuk a cserkészboltban kapható „Lucullus“ kristálysót. — **Milyet vegyek? Miskolc.** 1.) Azt hisszük, igényedet legjobban kielégitené Sik-Schütz. Imádságoskönyv egyszersmind „Kalauz a lelki életre“ cimü. 2.) Budapest, Szent István Társulat. — **Magyar.** Magyarul viaszk, németül Wachs. 2. Hogy miért mondják sokan úgy, hogy „vakszolni“ azt mi is szeretnénk tudni. De még jobban szeretnénk tudni, miért mondta a multkor egy versenyben induló cserkészsielő az őt biztató pajtásainak: Semmi, a Csillebércig csinálok egy Langluufot, onnan Mária—Makkig beleadom a Schussba a finiscnt. Ugye szép? Még talán megérjük, hogy ugyanaz magyarul is el fogják mondani s hogy ez így legyen „tegyük be valamenynyien a Schussba a finist“. — **Kém.** 1.) Baden Powel ezt irla: Ha a saját házáját eláruló kémtől eltekintünk, igazán nem lehet megérteni, miért bánnak rosszabbul a kémmel, mint bármely más harcossal vagy miért vetik meg müködését, amely a háboruban is, béke idején is rendkivüli megrenditő, izgalmas és veszedelmes. „A hazáját eláruló kémre persze nincsen mentség“. 2.) Vannak ott még pedig sokan. Csak a külföldi állam kémes leleplezésén dolgozó kémelháritó osztály kettőszáznyolcvan embert foglalkoztat. — **Csorba Ferenc** Hódmezővásárhely A taplókészités leirását megkaptuk. Köszönjük, jutalmul egy Cserkésznaptárt küldünk. A megrendelést áttettük a Kiadóhivatalba. — **S. K. Bp.** Elmondod, hogy bementél a cserkészboltba cserkészbotot venni s mindenfélét láttál, szövetet, kemény inget, ródlit, horgolt női sapkát, bort, pezsgőt, likőröket, de botot egyik üzletben sem tudtál kapni. Ez kétségen kivül nem valami örvendetes, máskor azonban a pénztárnál elhelyezett panaszkönyvbe ird be panaszodat, hogy ezután a vezetőségnek *biztosan* tudomására jusson a hiba s a jövőben orvosolhassa a hibát. — **Hű leánycserkész.** A ruhát nem, a jelvényt igen, de ez a fiúszövetség rendelkezése. Viselni nem lehet a ruhát kilépés után, csak átalakitva és jelvények nélkül, de a belügyminiszteri büntető rendelet is csak a fiúingre vonatkozik. Ezt a kérdést azonban erkölcsi szabályok irányitják. Hiszen a törvények betartása is egész életre szól a cserkésznek.

Izlés dolga.

A természet ismeretről van szó. Az egyik cserkész épp a szarvasmarháról beszél s azt állitja, hogy csuf, otronba állat.

Az ambiciózus őrsvezető azonnal védelmébe veszi a derék kérődzőket igy:

Ezt bizony nem lehet mondani!

Mindenkinek a maga fajtája tetszik, mert ez izlés dolga. Tehénnek a tehén szép, ökörnek az ökör. N e k e m például tetszik.

Mire használható a gyékény?

A sátorhiány arra kényszerit minden csapatot, hogy körülnézzen a környezetében, miképen pótolhatná a hiányt.

Ilyen vizsgálódások közben került elő a gyékény.

Láttuk ugyanis, hogy a halászok, az aratók gyékény sátorban alszanak, hogy esős időben a kocsikra is gyékénysátrat szerelnek fel. Arra gondojtunk, hogy miért nem lehetne a cserkészeknek is gyékénysátrat használni?

A ponyvához képest a gyékény igen olcsó, de nem is olyan tartós mint a ponyva. A gyékény hátrányai cserkészszempontból: 1.) nem lehet teljesen zárt sátrat készitenl, 2.) a gyékény mozgótáborra alkalmatlan, mert könnyü sulya mellett is nagy helyet foglal el 3.) könnyen törik és törés után hasznavehetetlen.

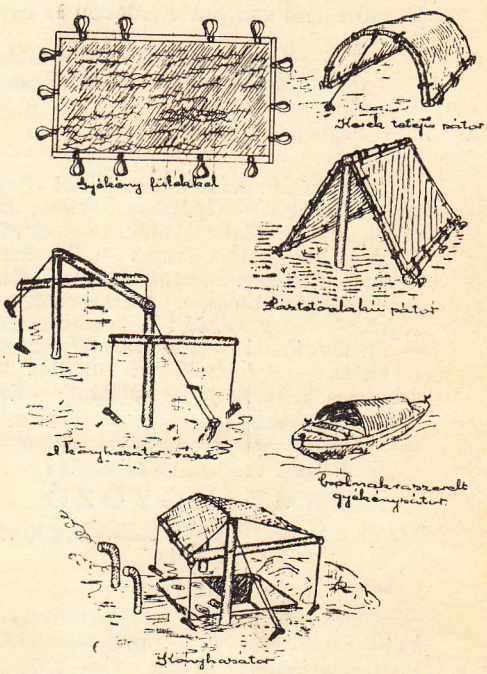

A gyékény lakósátornak nem való, mert tulságosan szellős. Lakósátrat ugyanis eddig kétfélét láttunk gyékényből; háztető alakút és kerek tetejüt. Ezek mindkét oldalukon nyitottak.

Konyhasátornak, szersátornak, pincesátornak, szélvédőnek nagyon is beválik a gyékény. Ezeknél a sátraknál épen a szellőzés a fontos.

A gyékényt mielőtt valamire használnánk vászonnal kell beszegni az elfont végeken s csak azután használhatók sátornak. A gyékényre varrt vászonhoz azután hevederből füleket varrunk a gyékény mind a négy oldalára s ezen dugjuk át a vázat alkotó faalkatrészeket. Igy fölszerelt gyékényekből és néhány rúdból (esetleg cserkészbotból) tetszés szerint lehet sátrat készitenl.

Itt csak hármat mutatunk be, két egyszerüt és egy komplikáltat, amelyet a „Piarista Nagytáborban“ is használtunk. Cserkésztestvéreinkre bizzuk, hogy ők milyen alakot adnak a gyékénysátoruknak.

Jachan Géza 82. sz. Zrinyi.

Kedves Magyar Cserkész!

Az év végével a szeretet magasztos ünnepén igaz szeretettel mond Neked köszönetet a rákosligeti cserkészek mindenike azért az önfeláldozó, lelkes és önzetlen munkádért, amellyel a magyar cserkészet ügyét előbbre vinni segitettél. Hálásan köszönjük azt a nagy jóindulatot és megértő támogatást is, mellyel bennünket az egész éven át elhalmozni szives voltál!

Szivből kérjük a Mindenhatót mindannyian, hogy áldjon, szenteljen és segitsen meg Téged a ránk köszöntő uj esztendőben is, s önzetlen munkádhoz adjon Neked továbbra is munkakedvet, testi erőt és lelki frisességet!

Mi iránt unk pedig őrizze meg továbbra is eddigi szeretetedet és jóakaratodat, valamint mi is hálás szeretettel fogunk Reád gondolni. A rákosligeti Hunyadi János cserkészcsapat cserkésztestvéri szeretettel jómunkát kiván *Dr. Sárkány Lóránt* parnok.

A napi jótett. Jelölt összejövetelen történt. A napi jótett jelentőségéről van szó. Kérdezem az egyik fiutól:

— Elvégezted-e a mai napon jótettedet?

— (Némi tünődés után hirtelen) Igenis!

— Nos, mit tettél?

— Súgtam!

TARTALOM: A főcserkész mesél. (Folytatás és vége.) — *Gyökössy Endre*: Benedek András bünbe botlik. — *Sándor Dénes*: Üres a tábor (vers). — *Dr. Szabó Károly*: Tájképek Stájerországból. — *Kunfalvy Rezső*: Londoni cserkészérdekességek. — *Nagy Főnök*: Winnetou levelek. — *M. Gy.* Rádió. — *Zsembery Gyula dr.*: A sielés. — *Révész Erich*: Tüzijáték készités. — Si-verseny. — Pályázat. — Krónika. — Szerk. üz.

Felelős szerkesztő és kiadó:
TEMESI GYŐZŐ
Kiadja a Magyar Cserkészszövetség Kiadóvállalata.

ELŐFIZETÉS:
Negyedévre 30.000 K Félévre 55.000 K
Egész évre 100.000 K Egyes szám 5000 K
Postacsekkszámla: 31.428. Tel.: J. 94—79
Szerkesztőség: **I. Maros utca 17. III. 2.**
Kiadóhivatal: **IV. Váci utca 62. fszt. 6.**
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Nyomta Fráter és Társa könyvnyomdája, Budapest, Akácfa u. 13. Telefon: J. 106—20

A „Magyar Cserkész" Könyvei.

Leszállitott árainkat ideiglenesen továbbra is fentartjuk!

Kérjük azonban az összeget pontosan kiszámitva és 10% portóköltséget hozzáadva előre beküldeni. E célra posta takarékpénztári befizetési lapjaink állanak rendelkezésre, amelyek „K" jelzéssel látandók el. Átutalható postautalványon is, azonban ez esetben még K 700 kézbesitési dij számitandó az összeghez.

Ezuton is felhivjuk előfizetőink szives figyelmét az előfizetési dijak sürgős átutalására és az 1925. évi beköttési táblákra. (15.000 K + 2000 K portó.)

3. *Sztrilich-Mócsy*: Cserkészsegitségnyujtás kiskátéja (IV. k.) 6.000
4. Kiképzési szabályzat (IV. k.) ... 3000
7—8. *Dr. Fodor*: Magyarorsz. földr. 5000
9—13. *Major*: Őrsvezetők könyve 10000
24—25. *Lingauer—Noszlopy*: Cserkészszinpad 5000
30. A Mi Törvényünk (törv. magy.) 3000
31—33. *Sztrilich—Mócsy*: Tábori munkák (II. k.) 7000
34—35. *Spilenberg*: A magyar cserkész dalóskönyve (II. k.) 7000
36. *Csörgey—Szilády*: Term. ism. I. 17000
38. *Mócsy—Jaschik*: Cserhészfizika és kémia (II. k.) 4000
39. *Kiss*: Táborozás (II k.) 2000
40—42. *Szöllősy*: Lovagiasság ... 12000
47. *Erczbrucker*: Erdő mellett nem jó lakni (cserk. vigj. 1 felv.) 2000
48—51. *Dr. Farkas Gy.*: Hadak utján 10000
52. Ruházati szabályzat (II. k.) ... 1000
53. Kiscserkész szabályzat 1000
54—56. A magyar cserkész játékkönyve 10000
57. Különpróba szabályzat 2000
58. *Borsiczky*: Csősz 4000
59—61. *Öveges*: Időjóslás és időhat. 12000
62. *Haranghy*: A két arabus (vigj.) 2000
63. Cserkészjelv. és ismertetőjelek ... 1000
64—67. *Koszter Atya*: A cserkésztábor szinpada 7000
68. Lassózás és sielés 4000
69. *Haranghy*: A modern cserkésztábor (bohózat 1 felv.) 3000
70. *Kuna Jenő*: Cserkésznapló ... 4000
71—72. *Koszter Atya*: Csillagsz. fiuk 2000
73—74. *Skorka*: Kék ég alatt (versek) 10000
75. *Koszter Atya*: Marciék 3 kivánsága 2000
76—78. *Temesi*: Cserkészkönyv ... 20000
79—80. Cserkésznaptár 1626. 12000
Bédy: Magyar zászló, cimer stb. ... 12000
P. Olasz Péter: Ezermester 7000
Dr. Farkas Gyula: Tábortűz üzen 14000
Radványi K.: Napsugár leventék ... 14000
Buczkó: Törvénymagyarázat 14000
Budapest és környéke 1000
Öregcserkész szabályzat 2000
Táviró műszerismeret és kapcsolástan 6000
Kőpenhágai Jamboree 1924. 30000
Sik: Magyar Cserkészvezetők könyve 40000
Molnár: A magyar öregcserkészmunka gyakorlati megoldása 10000
Cserkészinduló kotta (4 szólamra) ... 1000

Levelezőlapok:

4-féle 2—2 szinben 500 kor. (1000 darabnál 20% engedmény).

Mi törvényünk (levelezőlap) 200
Műlap kicsi (cserkészplakát) 1000
Ugyanaz nagy 2000
Baden-Powell arcképe 2000
Baden-Powelné „ 2000
Magyar Cserkész hiányos évfolyamai egyes számok 1000

Kaphatók és megrendelhetők a Magyar Cserkész kiadóhivatalában, Bpest, IV. Váci-u. 62, fszt 6

Fiúk! Leányok!

A sápadt arcba vért, a lágy izmokba erőt, a csontokra hust ad a

Szent István malátakivonat

Kapható: Gyógyszertárakban, drogeriákban és jobb csemegekereskedésekben.

MCSSZ
09/2611 1/1